

DİLE BENDEN NE DİLERSEN

Türbe Ziyareti ve Dileklerine Sosyopsikolojik Çözümler

Mustafa Doğan KARACOŞKUN*

ÖZET

Pek çok inanç ve kültürde var olan şahıslara ve mekânlara kutsallık atfetme eğilimi, bizim toplumumuzda da sıkça görülmektedir. Bu eğilimin en belirgin davranışa dönüşme şekli de türbe ziyaretidir. Bazen çaresizlik, bazen sığınma ihtiyacıyla ama her zaman bir umut besleyerek türbeleri ziyaret edenler ve dilekte bulunanlar olmaktadır. Makalemizde söz konusu türbe ziyareti ve dilekte bulunma olgusu, sosyopsikolojik bağlamda ve din psikolojisi açısından ele alınmaya çalışılmıştır. Bu maksatla Sivas/Divriği Gani Baba Türbesi bağlamında nitel araştırma yöntemlerinden döküman incelemesi, gözlem ve mülakat yöntemlerine başvurulmuştur. Elde edilen bulgular, betimsel analiz tekniği yardımıyla analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda türbe ziyareti ve dilekte bulunma davranışlarının, popüler dindarlığın bir ritüeli olup paranormal inançlar kategorisinde oldukları görülmüştür. Diğer yandan türbe ziyareti ve dileklerinin geri planında, söz konusu inanç ve davranışların kaynağı olan kutsal bir varlığa yönelme ihtiyacı, sığınma ihtiyacı, pragmatizm ve sosyal hayata ilişkin çeşitli ihtiyaçların söz konusu olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türbe ziyareti, türbe dilekleri, paranormal, kutsallık, popüler dindarlık.

WISH WHAT YOU WANT: SOCIO-PSYCHOLOGICAL ANALYSIES ON TOMB VISITING AND WISHES ABOUT IT

ABSTRACT

The inclination of ascribing divinity to persons and places existed in many beliefs and cultures is also seen frequently in our society. Visiting shrines is the most obvious form of this tendency turning into a behavior. There are people who visit shrines and make a wish because of sometimes desperation and sometimes for the need of asylum but always with hope. In this article, the case of visiting shrines and making a wish were discussed in terms of social and religious psychology. For this purpose, Gani Baba Shrine in Sivas/Divriği was examined by collecting qualitative data from documents, observations, and interviews. The data were analyzed and interpreted by using descriptive analysis techniques. According to the results, it was found that visiting shrines and making a wish are rituals of popular religiosity and are in the category of paranormal beliefs. On the other hand, there are some needs as the source of beliefs and behaviors such as the need of holy entity orientation, asylum, pragmatism, and variety of needs about social life.

Keywords: Visitation of shrines, making wishes at shrines, the paranormal, sanctity, popular religiosity

* Doç.Dr., İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Psikolojisi Anabilim Dalı, mkaracoskun@hotmail.com

Problem ve Amaç

“*Fala inanmayın, falsız da kalmayın*” diye bir söz vardır. Aslında bu söz insandaki bazı çelişkileri makul bir çerçeveye oturtmak için yahut içinde ne tür şüphe taşırta taşısın gizemli olana dönük gizli merakı anlatmak için söylenmiş olabilir kanaatindeyiz. Aynı zamanda çevresinde gördüğü yoğun ilgi ve rağbeti görmezden gelme yerine, uzlaşarak çevresindeki insanlarla benzer ritüeller yapma davranışı da, gizemli olgu ve olaylara dönük kimi dini kaynaklarda belirgin bir karşılığı olmayan davranışlarımızın motivasyonları arasında olabilir. Nitekim Connerton, alışkanlık belleği diye bir bellek türünden söz eder.¹ Bu, içinde doğup büyüdüğümüz davranış geleneklerini hiç düşünmeden, ölçüp tartmadan ve eylemin sonuçları üzerinde kafa yormadan izlemektir. Buna göre davranışlar bilinçli olmaktan ziyade, alışkanlıkla gelişerek ortaya çıkarlar. Davranışın öğrenilmesi de, bu alışkanlığı kazanmış kimselerle birlikte yaşamakla olur.² İnsanlar gizemli olan olgu ve olayları dini bir alana çekerek, onları dini inanç ve davranışların birer parçası haline getirmektedirler. Yani gizemli olana dönük ilgiler, salt bir ilgi ve merak olmakla kalmayıp kutsallaştırılmak suretiyle dini hayatın bir parçası gibi algılanmaktadır. Peki acaba dini motifli çeşitli gizemli olgu ve olaylar, gerçekten dini bir karakter taşıyor olabilirler mi?

Görülen odur ki, din motifli çeşitli gizemli olgu ve olaylar ile, bu tarz algılara dayalı inanç ve davranışlar, her ne kadar halk arasında manevi gerçeklik olarak görülseler de, referanslarını her zaman dinden almak gibi bir zorunlulukları yoktur.³ Bu inanç ve davranışlar genellikle popüler dindarlık denilen ve halkın şekillendirdiği dini görünümlü yaşantılardır. Bu bağlamda geçmişten bugüne toplumumuzda görülen dindarlık yaşantısının üç şekli söz edilebilir. Bunlardan ilki kitabi dindarlık diye isimlendirebileceğimiz doğrudan dinin temel kaynaklarına dayalı ve entelektüel dindarlıktır. İkinci si tasavvufi yaşantının baskın olduğu bir tür tekke dindarlığıdır. Diğeri ise, araştırmamızda sözünü sıkça edeceğimiz senkretik yani derme-çatma yapıdaki halk dindarlığı veya diğere ifadesiyle popüler dindarlıktır.⁴ Popüler kültürel hayat çerçevesinde şekillenen ve geniş toplum kesimlerince paylaşılan bu dindarlık yaşantısının, önemli oranda paranormal denilebilecek bir inanç düzlemi içinde yer aldığını söyleyebiliriz. Tarih boyunca neredeyse bütün kültürlerde görülebilen paranormal inanç ve davranışlar, İslami ilimler açısından bakıldığında açıklanması hiç de kolay olmayan yaşantılardır. Her tür- lü batıl inançlar, astroloji, falcılık, büyü, ruhçuluk, duyu dışı algılar, parap-

1 Paul Connerton, *Toplumlar Nasıl Anımsar*, çev. A. Şenel, İstanbul, 1999, ss. 38-43; Mustafa Arslan, *Türk Popüler Dindarlığı*, İstanbul, 2004, s. 111.

2 Geniş bilgi için bkz. Mustafa Arslan, *Türk Popüler Dindarlığı*, ss. 111-113.

3 Ali Köse, Ali Ayten, *Türbeler: Popüler Dindarlığın Durakları*, İstanbul, 2010.

4 Geniş bilgi için Bkz. Yapıcı, Asım Rıh *Sağlığı ve Din: Psiko-Sosyal Uyum ve Dindarlık*, Adana, 2007; Ünver Günay, “Türk Halk Dindarlığının Önemli Çekim Merkezleri Olarak Dini Ziyaret Yerleri”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.2. Kayseri, 2003.

sikolojik kimi yaşantılar paranormal kavramı içerisinde değerlendirilirler.⁵ Arslan (2007)'a göre bir inanç ya da olgunun paranormal sayılabilmesi için temel kriter, onun bilimin temel kabullerine ters, doğa kanunlarını zorlayan bir nitelikte olmasıdır. Bu çerçevede bir şeyin paranormal olduğunu söylemek, onun mutlaka yanlış olduğunu söylemek olarak da anlaşılmalıdır. Çünkü şu anda paranormal olarak görünen bir şey, ileride yapılacak yeni araştırma ve ulaşılabilecek bulgularla bilime uygun ve gerçek olarak görülebilir.⁶

Paranormal inanç ve davranışlar, dini/islami ilimler açısından kaynaklara dayalı olarak değerlendirilmesi gereken bir önemli husustur. Bunun yanında aynı konu din psikolojisi açısından da önemlidir. Çünkü kitlesel bir inanç ve davranış formu olması hasebiyle, sosyolojik bir değer ifade ettiği ve sosyolojik araştırmalara konu edilmesi gerektiği gibi, dini inançla bağlantılı olarak bu tür inanç ve davranışları gerçekleştiren bireyler açısından bireysel yönünün de önemli olduğu kanaatindeyiz. Bu nedenle, türbe ziyareti örneği bağlamında paranormal inanç ve davranışlar ile ilgili olarak din psikolojisi açısından daha başka soruların da cevaplanması gerekmektedir kanaatindeyiz. Örneğin, gizemli olay ve olgular, gerek dini karakterli, gerek dindışı olarak nitelensin, insanların dini düşünce, dini duygu, dini bilinç, dini tutum ve davranışlarını nasıl etkilemektedirler? Bu çerçevede şekillenen din anlayışı ve dini yaşantılarının motivasyonları neler olabilir? Bu gizemli yaşantılara yönelen insanlar, hangi amaç ve beklenti içinde olabilirler? Bu soruların her biri, belki de din psikolojisi alanında ayrı ayrı çalışılabilecek konulardır. Biz burada sadece makalemizin kaynakları ve sınırları çerçevesinde bu sorulara cevap arayacağız. Böylece alanda, yeni çalışmalar için de yollar açılabileceğini ümit etmekteyiz.

Çok sayıda gözlem ve araştırmalar sonucunda ülkemizde gerek dindar, gerek dindar olmayan, gerek sünni, gerek alevi, pek çok insanımızın ilgi duyduğu ve sıklıkla davranışa dönüştürdüğü çok önemli gizemli bir yönelimin türbe ziyareti ve oralarda dilekte bulunma olduğu görülmektedir. Ayrıca türbe ziyareti konusunda çok önemli bir nokta da, insanların genellikle türbe ziyaretini dinin bir gereği olarak algılamalarıdır.⁷ Hatta bu konuda birazdan temas edeceğimiz gibi, dini hayatla ilgili resmi kurumlar ve uzmanların tüm uyarılarına karşın halk kendi bildiğini okumakta ısrar etmektedir. Arpaguş (2006)'un belirttiğine göre, kitabi dinden ayrılan halk inanç ve davranışlarının nedenleri daha çok halk dediğimiz kitlenin karakteristikleriyle ilgilidir. Halk sadelik ve hayal gibi niteliklere sahip olup, mübalağalı inanç ve davranışlar sergileyebilirler. Duygu yönleri ağır basar ve fantastik ve olağanüstü şeylere ilgi duymanın yanında, alıştıkları inanç ve davranışları terk etmeleri çok zordur.⁸ Köprülü (1996)'ye göre, inanç sistemleri halk kitleleri arasında

5 Arslan, *Paranormalizm ve Din, Paranormal İnançın Sosyolojisi*, 2. Basım, Malatya, 2007, s. 2.

6 Arslan, *Paranormalizm ve Din, Paranormal İnançın Sosyolojisi*, s. 7.

7 Bkz. Köse ve Ayten, *Türbeler: Popüler Dindarlığın Durakları*, s. 25.

8 Hatice K. Arpaguş, *Osmanlı Halkının Geleneksel İslam Anlayışı*, İstanbul 2006, ss. 55-57.

güçlü bir itikad şeklini almakta, bu çerçevede bazı tarihi simalar menkıbevi kişiliklere dönüşebilmektedir.⁹

İşte halkın dönüştürerek meydana getirdiği bu inanç ve davranışların en önemlilerinden biri de türbe ziyaretidir. Türbe kelimesi Arapça “türab” (Türkçesi toprak) kelimesinden türemiş ve bazı şahsiyetlerin mezarlarına verilen isimdir. Bu mezarlar genellikle sıradan bir mezar görünümünde olmayıp, bir oda içerisinde ve özellikle üzeri yeşil renk halı seccade ile örtülü yapılarıdır. Kimilerinde kubbe de görülmektedir. Dış görünüşteki bu farklılığın nedeni, hiç şüphesiz o mezarlarda medfun bulunan şahsın bir veli yani Allah dostu, yahut ermiş kişilik veya efsanevi bir kahraman, tarihte iz bırakmış büyük bir devlet adamı olarak görülmesindedir. Aksi halde, mezarın ihtişam ve göze hitap etmeyen bir dış görünüşe sahip olmasını insanlar oralara yakıştıramamakta, o mekâna ve mezarda yatan kişiye atfedilen kutsallığa uygun bulmamaktadırlar. Nitekim bu tarz bir türbe görünümü olmadığı için İstanbul-Beykoz Yuşa Peygamber’in kabrini ziyarete gelenlerin bazen bu durumu şaşkınlıkla karşılayıp algılamakta güçlük çektikleri tespit edilmiştir.¹⁰

Türbelerde yatan kişilerin insanlara yardım edebildikleri, olağanüstü güçleri olduğu ve daha önce sözünü ettiğimiz gibi, daha da önemlisi sıradan birer ölü değil, olağanüstü güçlere sahip, canlı, yaşayan, hatta yer yer dilediklerine gözüken kimseler olduklarına inanılmaktadır. İşte türbeleri diğer mezarlardan farklı kılan da asıl onların bu işlevleridir. Nitekim halk dindarlığının en önemli ritüelleri arasında türbe ziyaretlerinin ön sıralarda yer alması bu nedenledir. Özellikle kutsal olduğuna inanılan kandil geceleri, ramazan günleri, Cuma günleri gibi dini hayatın özel zamanlarında, halkın türbelere akın ettiğini çevremizden ve medyadan öğrenmekteyiz. Peki kimileri için olmazsa olmaz kabul edilen bu ziyaretler, hangi dini temel kaynaklara dayanır? Türbelerde dilek dileme davranışı İslam dininin bir kuralı mıdır? Yahut dilekleri özellikle türbelerde ve oralarda medfun kişilerin aracılığıyla, bazen de direkt onlardan istemenin dini bir temeli var mıdır? Konuyla ilgili olarak, Türkiye’de dini konularda toplumu aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığı bu tür ritüelleri ve ritüellerdeki varsa yanlışlıkları tasvir mi etmektedir?

Gerek Diyanet İşleri Başkanlığı, gerek İlahiyat Fakülteleri’nde konunun uzmanı olan bilim adamlarının, türbe ziyaretlerine sıradan bir mezar ziyaretinin ötesinde anlamlar yüklemeye dönük kutsallaştırma yönelimlerine sıcak bakmadıkları ortadadır. Hatta bu konuda halk dindarlığı, kitabi dindarlığın ötesinde kuralları kendisi koymakta, çok güvense dahi¹¹, din alanında yetkili ve uzmanlaşmış isimlere ve kurumlara itibar etmemektedir. Yani otorite bir

9 M. Fuat Köprülü, *Anadolu’da İslamiyet*, terc. Ragıp Hulusi, İstanbul, 1996, s. 48.

10 Geniş bilgi için bkz. Asiye Altan, *Beykoz Yuşa Türbesi Bağlamında Türbe Ziyaretlerinin Psikolojik Sosyal Yönden İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), M.Ü.S.B.E., İstanbul, 2007.

11 Geniş bilgi için bkz. M. Doğan Karacoşkun, *Din Hizmetlerinde Psikolojik Formasyon Yeterliliğinin Önemi ve İlahiyat Fakültelerindeki Psikoloji Eğitimi Üzerine Görüş ve Öneriler*, “Türkiye’de Yüksek Din Eğitimi ve Öğretiminin Sorunları ve Geleceği Sempozyumu”, 16-17 Ekim Isparta, 2003, ss. 83-105.

tür, dini kaynaklar ve uzmanlar yerine, toplumun yapıp edegeldiği davranışların gizemli işlevlerine geçerek, tabiri caizse, imama uyma yerine, imam ne söylerse söylesin, cemaat bildiğini okumaktadır.

İşte bu anlamda pek çok halk inancı gibi, bu kategoride önemli yer tutan türbe ziyareti konusunda da çoğu kez ilim ehli denilen uzmanlar yapılanların büyük çoğunluğunun yanlış olduğunu söyleseler de, geniş halk kitleleri bu konudaki dini açıdan yanlış olduğu söylenen kimi davranışları yapmaktan geri kalmamaktadırlar. Ziyarete giden herkes kendine göre bir neden üreterek türbelere gitmekte ve beklentiler farklı olsa da türbelere yüklenen işlevler pek değişmemektedir. Çaresizlik ve imkânsızlıklar karşısında bir umut, bir sığınak gibi algılanan türbelere başvurulmakta, her ne kadar Allah'tan istendiği söylene de, türbedeki kutsal kabul edilen kişinin de önemli güçlere sahip olduğuna inanılmaktadır. Hem de bu inanç sadece eğitimsiz, sosyo-ekonomik alt sınıflara mahsus olmayıp toplumun her kesiminden insanı kuşatmaktadır. Çoğunlukla ziyaretçiler, türbeye bir beklenti ile gitmekte ve dileklerde bulunmaktadırlar.¹² Köse ve Ayten (2010)'in araştırmasına göre, türbe ziyaretçilerinin % 41'i ortaöğrenim, % 22'si üniversite mezunudur. % 67'si kendini sosyo-ekonomik açıdan orta seviyede, %18'i ortanın üzeri veya zengin olarak tanımlamıştır. Ayrıca ziyaretçilerin % 81'i "türbeyi ailesinden veya çevresinden duyarak geldiğini" belirtmişlerdir.¹³

Pozitivist anlayışın din ve inançlara karşı katı tutumunun, günümüzde insanları sözünü ettiğimiz senkretik dini inanç ve davranışlara daha fazla yönlendirmesinden söz edilebilirse de, temelde bu inançlar, elimize ulaşan bilgiler ışığında hem tarihin çok eski dönemlerinde, hem de o günden bu yana hemen her toplum ve kültürde var olagelmıştır. Örneğin Hıristiyanlık kültüründe de özellikle aziz denilen ve bizdeki evliya kültürüne benzeyen inanç ve davranışlar, mezar ziyaretleri söz konusudur. Hıristiyanlık inancına göre azizler, insan varlığının en yüksek tasavvuru olarak algılanırlar. Öyle ki bu azizler, dini hayatın canlı bir şekilde sürmesini sağlayan, yardım eden, koruyucu gerçek dostlar olarak inanılırlar. İnanca göre onlar Tanrıya yakın kimseler olup, kerametler gösteren kutsal kişiliklerdir. Aynı çerçevede Yahudilikte hasid veya tşaddiq, Zerdüştlükte fravashi, Hinduizmde rsi veya gru, Budizmde arhat veya bothisattva, Taoizmde shengşen, Şintoizmde kami kelimeleriyle ifade edilen kutsal kişiliklere benzer işlevler yüklenir.¹⁴ Köse ve Ayten (2010)'e göre, bizdeki türbe ziyaretleri ve oralarda yapılan çeşitli ritüel ve iletilen dileklerde, Roma kültüründen Hıristiyanlığa taşınan aziz inancının, Orta Asya'da İslam öncesi inanışlar olan Şamanizm, Helenistik kültür ve inanışların etkileri söz konusudur.¹⁵ Bu anlamda geçmişten gü-

12 Geniş bilgi için makalemizde yer yer yararlanacağımız ve konuyla ilgili olarak ülkemizde yapılan en kapsamlı araştırma olan "Ali Köse, Ali Ayten, *Türbeler: Popüler Dindarlığın Durakları*, İstanbul, 2010" isimli çalışmaya bakılması önerilir.

13 Köse ve Ayten, *Popüler Dindarlığın Durakları*, ss. 82-84.

14 Kemal Polat, *Katolik Hıristiyanlıkta Azizlik ve Azizler*, Ankara, 2008, ss. 16-17.

15 Köse ve Ayten, *Popüler Dindarlığın Durakları*, ss. 14-20 arası.

nümüze pek çok kültürü barındıran Anadolu coğrafyasındaki İslam anlayışında yahut dindarlık yaşantısında daha önce de bahsettiğimiz gibi çok sayıda senkretik unsurlar mevcuttur.¹⁶ Ocak (1992)'a göre, geri plandaki en temel belirleyici inanç, Türklerin eski inancı olan şamanizmdir. Ona göre şamanizmdeki inançlarda var olan olağanüstü güçler ve bu güçlerin büyüsel nitelikleri, Türk veli inancında var olan olağanüstü özelliklerin pek çoğuyla benzeşmektedir.¹⁷

Sağlığında olağanüstü güçlere sahip olduğuna inanılan bu kutsallık yüklenen kişiliklerin ölünce de bu özelliklerinin devam ettiğine inanılır. Nitekim bu atfedilen özellikler bağlamında, kutsal kabul edilen kişiliklerin mezarlarından dileklerde bulunmaktadır. Halkın türbelere ilettikleri dileklerine dönük oralardan bekledikleri en önemli işlev, türbede yatan kişinin o dileği yerine getirmesinden ziyade, o dileklerini Allah'a iletmeleridir. Bu nedenle ölmüş olan kutsal kabul edilen kişiliklere dönük saygı ve onları insanüstü bir yere taşıyarak yüceltmenin bir sonucu olarak, mezarlarının üzerine ihtişamlı yapılar inşa edilmekte, bu yapılara da türbe adı verilmektedir. Nihayetinde bu türbeler buldukları yerlerde önemli ziyaret mekanları halini almaktadırlar.

Netice olarak türbe ziyareti konusu, dini hayatın anlaşılması ve çözümlenebilmesi açısından oldukça önemli gözükmemektedir. Ayrıca türbe ziyareti ve daha ziyade oralardan dileklerde bulunmanın ısrarla devam ettirilmesinin, salt dini yönden ziyade, sosyo-psikolojik bir çerçevede ele alınması gerektiği düşünülmektedir. Türbe ziyaretçilerinin bu ziyaretten beklentileri konusu ise, araştırmamızın temel problemlerini oluşturmaktadır. Amacımız, türbe ziyaretine giden insanların oralardan beklentilerini bilimsel bir yöntemle belirleyip analize tabi tutmaktır.

Yöntem ve Örneklem

Araştırmamızda nitel araştırma yöntemlerinden döküman incelemesi yöntemi esas alınmış, ayrıca mülakat ve gözlem yöntemlerinin her birine başvurulmuştur. Nitel araştırma yöntemlerinin ülkemizde ve özellikle alanımızda yeni yeni kullanılan bir yöntem olması sebebiyle, kısa tanımsal açıklamalarda bulunmanın yararlı olacağı kanaatini taşımaktayız.

Döküman incelemesi yöntemi, araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgiler içeren her türlü yazılı materyallerin, film, video ve fotoğraf gibi dökümanların analizini içerir. Kolay incelenebilir olması, katılımcı tepkiselliğinin olmaması, uzun süreli analiz imkanı sunması, geniş bir örneklem oluşturulmasına imkan tanınması, özgünlük ve bireysellik özellikleri, düşük maliyeti ve nitelikli olabilme yönleri bu yöntemin güçlü yanları arasında sayılabilir.¹⁸

16 www.turkoloji.cu.edu.tr, 29.05.2012.

17 A. Yaşar Ocak, *Kültür Kaynağı Olarak Menkibeler*, Ankara, 1992, s. 11.

18 Ali Yıldırım, Hasan Şimşek, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 3. Basım, Ankara, 2003, ss. 140-144.

Doküman incelemesi yönteminin, gözlem ve mülakat yöntemleriyle birlikte kullanılması, araştırmayı zengin ve güçlü kılmakta ve geçerliğini arttırmaktadır.

Örnekleme olarak Sivas-Divriği ilçesinde yer alan Gani Baba Türbesi ve ziyaretçileri seçilmiştir. Seçilen türbenin özelliği, bir Bektaşî şeyhine ait olması nedeniyle, hem alevî, hem de sünni Müslümanlarca ziyaret edilen ve geniş bir çevrede bilinen bir türbe olmasıdır.

Bu amaçla Sivas-Divriği ilçesinde gerçekleştirilen araştırmamızda Gani Baba Türbesini ziyaretleri esnasında ziyaretçi defterlerine duygu ve düşüncelerini, dilek ve beklentilerini yazan 131 ziyaretçinin yazdıkları metinler, türbedar Salih Şahin (Dede)'in aktardığı mülakat notları ve araştırma sürecince kaydedilen gözlem notları kullanılmıştır. Söz konusu verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniği, nitel araştırmalarda kullanılan bir tekniktir. Elde edilen verilerin, gerekli yerlerde ve sıklıkla doğrudan alıntılanması, daha sonra yorumlanmasını içerir. Veriler aktarılırken oluşturulan temalar altında okuyucuya sunulurlar.

Bu çerçevede araştırmamızın “bulgular” bölümünde verilerin ilgili temalar altında, önce olabildiğince doğrudan alıntılarla aktarılması suretiyle söz konusu teknik uygulanmıştır. Yorumları ise, daha çok bir sonraki bölümde yapılmıştır.

Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Nitel araştırmalarda, özellikle olay ve olguların sayısal özellikleri değil, nitelikleri önemli bulunmaktadır. Bu nedenle her üç yöntemin birlikte kullanılması, araştırmanın güvenilirlik ve geçerliğini arttırmada önemli görülmektedir. Bu husus dikkate alınarak her üç yöntem birlikte kullanılmıştır. Diğer yandan araştırmanın gerek görüldükçe diğer yöntemlere başvurma, soruları belirlemede esneklik ve değişebilirlik gibi özelliklere sahip olması geçerlik açısından önemli bir husustur.

Hem geçerlik, hem de güvenilirlik açısından önemli noktalardan biri de, doküman incelemesi, gözlem ve mülakat yöntemleriyle elde edilen verilerin, öncelikle araştırmacının yorumlarıyla ayrılabilmesi açısından okuyucuya yorum katmadan sunulmaları, değerlendirme ve yorumların sonraya bırakılmasıdır. Böylece araştırmacı araştırma sürecindeki kendi konumunu açık hale getirmektedir. Çalışmamızda bu hususa da dikkat edilmeye çalışılmış, değerlendirmeler, “değerlendirme ve sonuç” başlığı altında ayrı bir bölümde yapılmıştır.

Gözlem yoluyla elde edilen verilerin, görüşmelerle teyid edilmesi, doğrulanması ve ek bilgilerle güçlendirilmesi de iç güvenirliliğin sağlanmasında önemli olduğundan, çalışmamızda bu konuya da özen gösterilmeye çalışılmıştır.

Araştırmamızda dış güvenirliliğin sağlanabilmesi açısından, veri kaynağı olan kişiler açıkça tanımlanmıştır. Diğer yandan veri toplama ve analiz yöntemleriyle ilgili ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Gözlem ve görüşmelerin nasıl yapıldığı, sonuçların nasıl bir araya getirilip sunulduğu gibi yöntemsel

konular açık ve geniş bir şekilde anlatılmıştır. Böylece benzer araştırmalar yapmak isteyen araştırmacılara yardımcı olunabilecektir.¹⁹

Sınırlılıklar

1. Araştırmamız 2011 yılına ayına kadar Gani Baba Türbesini ziyaret eden ziyaretçilerin, ziyaretçi defterlerine söz konusu tarihe kadar yazmış oldukları yazılarıyla sınırlıdır.
2. Araştırmamız, türbedar Salih Şahin (Dede)'in aktardığı türbe ve ziyaretçilere ilişkin bilgilerle sınırlıdır.
3. Araştırmamız kaydedilen gözlem notlarındaki bilgilerle sınırlıdır.

Uygulama Süreci

Araştırmamız için yaptığımız çok yönlü sorgulama ve araştırmalar sonucunda özellikle Sivas İl Müftülüğü yetkilileri²⁰ bizi Gani Baba türbesine yönlendirmişlerdir. İlk gidiş denememizde mevsimin kış ve genellikle Sivas çevresinde hüküm süren zor kış şartları nedeniyle verim alınamamışsa da, araştırmanın adresi belirlenerek ön gözlem ve çalışma yapabilme imkânı elde edilmiştir. Daha sonraki asıl gidişimiz yaz ayına denk getirilmiş ve sabah saatlerinde özel aracımızla köye ulaşılarak akşama kadar oldukça verimli ve zengin verilerle dolu bir çalışma yapılabilmektedir.

Hafta içi bir gün, iki fotoğraf makinesi, bir kayıt cihazı ile not alabilmek için defter-kalem gibi gerekli materyalleri temin etmiş olarak, yardımcı olacak iki araştırmacı arkadaşla²¹ birlikte Sivas'tan hareket edilerek yola çıkmış, Sivas'a ortalama 200 km mesafede olan Divriği ilçesinin eski adıyla Anzağar yahut Kevendüzü yeni adıyla Eğrisu köyüne gidilmiştir. Köydeki türbe, bu köyü diğerlerinden farklı kılmaya yetmiştir. Nitekim Sivas çevresindeki türbelerle ilgili araştırmalarıyla bilinen araştırmacı Kutlu Özen ile yaptığımız bir görüşmede de köyün ve türbenin bu özelliği teyid edilmiştir. Ancak ziyaretlerin daha çok yaz mevsimine denk getirildiği, özellikle temmuz ayı ile birlikte asıl yoğunlaşmanın başladığı anlaşılmıştır. Kanaatimizce, çok göç veren yerleşim yerlerinden biri olan Divriği, Arguvan, Erzincan'ın ilçeleri ve köylerinin çoğunlukla yaz mevsiminde kalabalıklaşıp kışın büyük şehirlerde yaşamaları, türbe ziyaretlerinin de genellikle bu dönemde yoğunlaşmasını etkileyen nedenler arasında gözükmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, gözlem ve inceleme yapmak üzere ziyaret ettiğimiz türbenin kapısına ulaşır ulaşmaz, türbedar Salih Şahin (Dede) ve eşi

19 Nitel araştırmalarda güvenilirlik ve geçerlilik sağlanmasına ilişkin önlemler konusu için bkz. Yıldırım, Şimşek, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, ss.76-89.

20 Özellikle kendisi de bir bilim insanı olan Müftü yardımcısı Dr. Mustafa Önder'e bu konuda çok teşekkür etmeliyim. Araştırma örnekleminin belirlenmesinden, türbe hizmetkarlarıyla görüşüp randevu almaya kadar her konuda o yardımcı olmasaydı araştırmamız bu kadar zengin olmayabilirdi.

21 Bu vesile ile benimle bu yolculuğu ve paylaşarak bana özellikle teknik konularda yardımcı olan değerli arkadaşlarım Yrd.Doç.Dr. Fatih Erkoçoğlu ve Bünyamin Yeniuyurt beylere içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Gülizar hanımın sıcak ilgileriyle karşılaşmıştır. Daha sonra onlara katılan Salih Şahin'in kardeşi Hasan Bey de, türbe bahçesindeki sohbetimize iştirak etmiş ve türbe ve ziyaretçilerle ilgili yoğun bir sözlü bilgi aktarımında bulunmuşlardır. Konuşmaları, izin alınarak kayıt altına alınmıştır.

Sonra türbeye gidilerek ziyaretçiler, ritüeller ve türbenin görünümünü ince- lenip gözlenerek, gerekli fotoğraf çekimleri yapılmıştır. Yanı sıra türbe bitişi- ğindeki konuk evi, bahçesindeki çeşme ve türbe hizmetkârlarının evi resim- lenerek incelenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmamıza konu olan türbe ve Gani Baba hakkında ula- şılan bilgilere, uygulama sürecinde yaşadıklarımız, mülakat ve gözlem notla- rımız ile ziyaretçi defterinden elde edilen verilere yer verilecektir.

1. Türbe ve Gani Baba Hakkında Bilgiler

Sivas'ın Divriği ilçesi'nin güneyinde Divriği ilçesine 24 km uzaklıktaki Eğ- risu (eski isimleriyle Kevendüzü ve Anzağar) köyünde bulunan türbe, Mu- hammed Gani Baba'ya (1826-1889) atfedilmektedir. Türbenin içinde bulun- duğu bahçede bulunan bir evin türbe hizmetini gören ve gelenlerle ilgilenen iki yaşlı insana ait olduğu anlaşılmaktadır. Muhammed Gani Baba, şu anda türbesi bulunan köyde doğmuş ve yine bu köyde vefat etmiş olan bir Bektaşî Babası olup, Divriği yöresinde ilk defa Bektaşî Tekkesi tesis etmiş olması, onun ününü çevreye duyurmuştur.

Gani Babanın soyu ile ilgili bilgiler mevcuttur. Buna göre, Gani Baba'nın soyu Horasan'a dayanmaktadır. Ataları üç kardeş olarak Horasan'dan Ana- doluya gelmiş, bu kardeşlerden Derviş Ağa, Divriği'ye gelerek buradaki Garip Musa Tekkesi'ne yerleşmiştir. Derviş Ağa, buraya uzun süre hizmet etmiş ve burada evlenmiştir. Bu evlilikten Haydar, Kanber ve Süleyman isimlerinde üç erkek evlat dünyaya gelmiştir. Derviş Ağa, bir süre sonra söz konusu tek- keden ayrılarak, o zamanki adıyla Anzağar köyüne yerleşir. Burada evlenir ve bu evlilikten Sürmeli, Muhammed ve Haydar adında üç evladı dünyaya gelir. İşte Muhammed Gani Baba da bu üç evlattan biri olup ismi önceleri Muhammed iken, Bektaşî tekkesindeki on iki yıllık hizmeti sonucunda tekke babası tarafından Gani ünvanını almıştır.²²

Muhammed Gani Baba Eğrisu (Anzağar) köyünde evlenmiş ve dokuz ço- cuğu olmuştur. Bunlardan üçü erkek olup, ikisi Gani Baba'nın sağlığında

22 Kutlu Özen'in "Divriği Evliyalari" kitabında anlattığına göre, Muhammed Gani baba, Hacı Bektaş Tekkesi'ndeki on iki yıllık hizmeti esnasında dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile diğer der- vişleri kuskandırır. Bu yüzden dervişler, onu rencide edici davranışlara girişirler. Bir seferin- de ona tuvaletlerin temizliği işini verirler. Daha sonra da Tekke'nin o zamanki Babası olan İbo Baba tuvalete gideceği vakit, orayı kirletip, süpürgeyi saklarlar. Amaçları Gani Baba'yı zorda bırakmaktır. Gani Baba, mendili ile, bir rivayete göre sakalı ile kirletilen yerleri temiz- ler. Bu durumu anlayan İbo Baba, Muhammed (Gani) Baba'ya icazet vererek onu Dedelikten Babalığa yükselttiği gibi, onun Muhammed isminin başına Gani ünvanını ekleyerek onu taltif eder. (Bkz. Kutlu Özen Divriği Evliyalari, Sivas, 1997, s. 147-148.)

vefat etmiştir. Tarikatı Gani Baba'nın hayatta kalan diğer oğlu İbrahim değil, torunu Ahmet Baba (1866-1929) yürütmüştür.

Gani Baba, Eğrisu (Anzağar) köyü halkı tarafından çok sevilmiş bir insandır. Sağlığında, yukarıda belirtildiği gibi Hacı Bektaş tekkesine giderek 12 yıl oraya hizmet etmiş, verilen her görevi yerine getirmiştir. Daha sonra yeniden köyüne dönmüş, orada ilk iş olarak bir cami yaptırmıştır.²³ Devamında bir tekke yaptırmıştır. Gani Baba'nın dervişleri ve sevenleri artmış, şöhreti çevreye yayılmıştır. Köyün merkezinde açtığı tekkede beş-altı yıl kalan Gani Baba, sevenleri, dervişleri çoğalınca, köyün üst tarafına çekilerek yeni bir tekke inşa etmiştir. Bu tekkede çok büyük bir ayin odası, mescit, mutfak ve kilerin yanı sıra, derviş ve misafirler için odalar yapılmıştır.

Gani Baba, bu hizmetleri arasında Kerbela'ya gidip, birkaç yıl kaldıktan sonra dönmüş, 63 yaşında (1889) vefat etmiştir. Tekke civarındaki bugünkü türbesine defnedilmiştir.²⁴

Gani Baba'nın pek çok kerametleri anlatılmaktadır. O, menkıbevi bir kişilik olarak, sadece hayatında çeşitli kerametleri gözlenmiş bir yüce kişilik olarak kabul edilmekle kalınmamakta, ölümünden sonra da bu yönünün devam ettiğine inanılmaktadır. İşte bu kerametlerden bazıları şunlardır:

Gani Baba, biraz da köylülerden kaçmak için köyün üst tarafına yeni bir tekke inşa etmek isteyince, dervişler su sıkıntısı çekmeye başlamışlar. Su almak için ya eski tekkeye yahut yakın mahallelere gidiyorlarmış. Köylüler, saygısızlık yapıp, dervişlere hakaret ediyorlarmış. Bunun üzerine Gani Baba, çok sevdiği dervişi Memo'yu yanına alarak, tekkenin yukarılarına doğru çıkmış. Ona hitaben: -Yarın dervişler burayı eşsinler!...Erenler bir su nasibi gönderecektir, demiş. Gösterilen yer iki gün eşildikten sonra, bacak kalınlığında bir su çıkmış. Bu suyu kanal kazarak tekkenin önüne kadar getirilmiş ve ona bir çeşme yapmışlardır.²⁵

Diğer bir keramet olarak da şu olay anlatılmaktadır: Gani Baba, zaman zaman Arguvan'daki müritlerinin yanına gidermiş. Yine bir gün Arguvan'a giderken, yol kenarında çift sürmekte olan bir muhibine rastlamış. Gani Baba oradan geçerken çiftçi, tohumu bittiği için işi bırakmış ve öküzleri de salmış. Köyüne gidip tohum getirecekmış. O sırada gani Baba ona neden tohum saçmayı bıraktığını sormuş. O da tohumunun bittiğini ve köye gidip tohum alıp geleceğini söylemiş. Gani Baba, atından inmiş, çiftçinin önlüğünü yerden

23 Türbe ziyaretimiz esnasında söz konusu camiye ait beratın, günümüz diline aktarılmış bir şekilde türbenin iç duvarında asılı olduğu görülmüştür. İlgililerden caminin bugünkü hali sorulmuş ve araba garajı şeklinde çevresi açık bir yapı cami olarak bize gösterilmiştir. Salih (Şahin) Dede'nin aktardığı bilgilere göre cami hiçbir şekilde kullanılmadığı için, neredeyse sadece adı ve türbe içinde çerçeveselenmiş beratı kalmıştır.

24 Gani Baba'nın hayatı ile ilgili bilgiler, öncelikle mülakat yaptığımız Salih Şahin (70 yaşında) den alınmış ve ayrıca Köse, Ayten, *Türbeler Popüler Dindarlığın Durakları*, ss.192-193; Kutlu Özen, *Divriği Evliyaları*, ss. 147-148'den yararlanılmıştır.

25 Bugün ziyaretçilerin özellikle içtikleri ve yanlarındaki su kaplarına doldurup götürdükleri suyun, bu şekilde Gani Baba'nın kerametıyla mevcut çeşmeye geldiğine inanılmaktadır.

aldığı toprakla doldurmuş. Sonra da ona: -Haydi, öküzleri çifte koş! Önlüğüne koyduğum toprağı, tohum niyetine tarlaya saç! Erenlerin himmetiyle çok ekin olacak, demiş. Çiftçi denileni yapmış ve o yıl tarladan bol miktarda ve iyi cins buğday elde etmiş.

Gani Baba'nın bir diğer kerameti, yine türbenin yanındaki bu çeşme ile ilgilidir. Anlatıldığına göre, tarihçi-yazar Ziya Şakir'in anne ve babası, Gani Baba'yı ziyarete gelirler. Yukarıda anlatıldığı gibi, Gani Baba'nın kerameti ile çıkarılan su, henüz tekkenin önüne kadar getirilebilmiştir. Çeşme yapılmadığı için ancak bir oluktan gelişigüzel akmaktadır. Gani Baba, Ziya Şakir'in annesine hitap ederek: - Boynunda dünya malını sergileyen bir hayli altın var. Bunlardan bir kaçını bağışla da, bu suya bir çeşme yapalım, der. Kadın hiç tereddüt etmeden altınlarının tümünü verir. Onu test etmek için altınları isteyen Gani Baba, bunların hiç birini almaz ve onlara şöyle dua eder: -Bir oğlunuz olsun, aleme ziya versin!...

Gani Baba'nın bu duasından sonra onların bir erkek çocukları olur ve adını Ziya koyarlar. Ziya'nın babası Şakir Efendi, bu olaydan sonra suya tunçtan aslan kafalı bir musluk yaptırır. Bu musluk halen çeşmede kullanılmaktadır.

Bir başka kerameti şöyle anlatılır. Gani Baba, cumartesi günleri hanımına çamaşır yıkatmazmış. Bir köyde muhipleri ile otururken, hanımının çamaşır yıkadığı malum olmuş. Hemen atna binerek köyüne gelmiş ve çamaşır kazanını devirmiş.

2. Gözlem ve Mülakat Notları

Araştırma sürecinde gözleme de yer verilmiş, bu çerçevede belirlenen günde türbeye gidilerek ziyaretçiler, ritüeller ve türbenin görünümü incelenip gözlenerek, gerekli fotoğraf çekimleri yapılmış ve notlar alınmıştır. Ayrıca bize yardımcı olan türbedar Salih Şahin'in bilgilerine başvurulmuştur. Bu notlar ve resimler ışığında elde edilen gözleme dayalı veriler şunlardır:

Türbe ortalama büyüklükte, sakin bir tepede yer almaktadır. Türbe bitişiğindeki konuk evi, bahçesindeki çeşme ve türbe hizmetkârlarının evi birbirine oldukça yakındır. Türbe ile ilgili dikkatimizi çeken ilk şey giriş kapısındaki kitabe olmuştur. Kitabenin, çevre köylerden biri olan Gökçebey köyünden Gani Baba'nın sevenlerinden Musa Ulubay isimli birine ait olduğu bize aktarılmıştır. Kitabe şu şekildedir:

*"İsmın Muhammet şöhretin Gani
Tariki Alide çok sürdün demi
Amelin hak ahlakın şahsın
Yüzünün nuru kemalin mahsın
Alimsin mimarsın mühendis huyun
Bir işaretle akittin suyun
Şeriat tarikat eyledin tamam*

*Neslini sorarsan oniki imam
Temizsin ârisin her şeyden duru
Ektin toprağı bitti kunduru”*

Girişte bir ara boşluk, sol tarafta bir küçük oda görülmüştür. Salih Şahin'in verdiği bilgiye göre bu küçük odanın ziyaretçilerden arzu edenlerin namaz kılmaları için düzenlenmesi düşünülmektedir. Konuyla ilgili soruya verilen cevap şu şekildedir:

“Gelen bazı ziyaretçiler türbede namaz kılmak istemektedirler. Biz de bu amaçla türbenin bu bölümünü namaz kılmak için düzenlemeyi düşünüyoruz. Şimdi içinde biraz malzeme olsa da, yakında burayı boşaltıp uygun hale getirmeyi düşünüyoruz...”

Türbenin iç kapı girişindeki şamdanlar dikkatimizi çekmiştir. Ziyaretçilerin bir kısmının, çıkışta dileği kabul olsun diye burada mum yakdığı bize anlatılmıştır. Ancak bizim orada bulunduğumuz zamanlarda böyle bir ritüel gözlenmemiştir. Bunun ne kadar sık yapıldığı sorulduğunda cevap şöyle olmuştur:

“Çok sık diyemeyiz. Her gelen mum yakmıyor, bazı kimseler dilekleri kabul olsun diye ziyaretten sonra yakıp gidiyorlar.”

Türbe iç mekanı duvarlardaki resimler dışında sade sayılabilir. Duvarlardaki resimler, Hz. Ali ve on iki imam olduğu iddia edilen resimlerdir. Resimlerin arasında çerçevlenmiş bir şekilde yer alan, Gani Baba tarafından yaptırılmış ve bugün geride pek bir şey kalmamış olan cami beratının Osmanlıca'dan çevrilmiş hali dikkat çekmektedir. Yine bir köşede gelenlere hizmet vermek üzere bekleyen bir bağlamanın, bir ziyaretçi tarafından bırakıldığı ifade edilmiştir. İlgili açıklamalar şu şekildedir:

“Bağlamayı gelen bir ziyaretçi bıraktı. Her gelen ilgilenmiyor. Arzu eden çalabiliyor...”

Anlatıldığına göre, Gani Baba'nın, mezar taşları özeldir. Üzerinde sonradan eklenmiş bir kitabe de bulunan bu taşların hikayesi şöyle anlatılmaktadır: Gani Baba dünyadan göçünce, İstanbul'da saray çevresinden bir kız, bu taşları yaptırıp, önce gemiyle Samsun'a gönderir. Oradan da binek hayvanları yardımıyla Divriği'ye getirilerek mezara yerleştirilir. Gani Baba'nın başucundaki mezar taşında yazılı olan kitabe de şu şekildedir:

*“Gitti hayfa bezm-i ukbâya bu ocağ-zade kim
Etmiş iken işbu yerde dergeh-ı âl-i binâ
Hacı Bektaş-ı Veli'ye bende muhlis olup
Hem tarikatte halife olmuş idi bî-riya
'Men arefe' sırrına mahrem müşsid-i âgâh idi
Sâlikân-ı râh-ı hakka tapşururdu dâima
Macera-yı Kerbela'yı yâd edip leyl ü nehar
Aktırdı didesinden kılmuş âşık-ı bekâ
Cevher-i aşkımla Hilmi söyledim tarihini
Vuslat etti râh-ı Hakka verdi canı Derviş Baba”*

Türbedeki Gani Baba'ya ait olduğu söylenen mezarın hemen başucunda, ziyaretçiler için bırakılmış üç ajanda defterine rastlanılmıştır. Defterler, tarafımızdan dikkatlice taranmış ve gözlemlerimiz ile mülakat verilerimizin yanı sıra bu defterden yararlanarak, gelen ziyaretçi profili, ziyaretçilerin türbe ve diğer bazı konularla ilgili duygu ve düşünceleri ile dileklerinin neler olduğu gibi konularda zengin bilgilere ulaşılmıştır. Gelenlerin dileklerini aktardıkları yazılı metinlerin tamamına yakını dijital fotoğraf makinesi yardımı ile kopyalanarak kayıt altına alınmıştır.

Türbenin çapraz karşısında Gani Baba'nın kerametleri arasında sözünü ettiğimiz çeşme yer almaktadır. Çeşmenin, ziyaretçilerin özellikle su içtiği özel bir mekân olduğu ilk anda anlaşılmaktadır. Kimi ziyaretçiler, sadece su içmekle kalmayıp, şişelere doldurdukları suları, daha sonra içmek üzere götürmektedirler. Salih Şahin'e bu davranışın özel bir amacı olup olmadığı sorulmuş, o da şu şekilde cevaplamıştır:

"Ziyarete gelenler özellikle bahçedeki sudan içmek isterler. Hatta kimileri şişeler doldurup götürürler. Daha sonra da şifa niyetine içerler. Çünkü suyu buraya getiren Gani Baba'dır."

Ayrıca Gani Baba'ya ait olduğuna inanılan bir kerametın sonucu ortaya çıkmış bir su kaynağı olmasına binaen, çeşmedeki suyun zezem gibi kutsal bir anlamı olduğuna dair inancın etkili olduğu söylenmektedir.²⁶ Çeşmenin hemen üzerinde de Osmanlıca bir kitabe görülmektedir. Bu kitâbe de şu şekildedir:

*"Bani-i zaviye ile Derviş Baba kim sanırsın
Bir işaretle bulup bu suyu gösterdi kemal
Bendesi Şakir Efendi dahi gayret eyleyüp
Yaptı bu hayrât-ı güzîn-i bî misal
Çıktı iş bu tarih Hilmi hoş görüp
Aktı zezem...bu çeşmeden âb-ı zülâl"*

Türbenin hemen yanı başında köy şartlarına göre oldukça donanımlı bir misafirhane göze çarpmaktadır. Özellikle Salih Şahin'in ağabeyi olan ve türbenin yapımında da öncülük ettiği anlaşılan İl Genel Meclis Üyesi Hüseyin Şahin'in ve sevenlerin katkılarıyla yapılan bu tek katlı binanın, ziyaretçilerin akşam kalabilmelerine imkân sağlamak için yapıldığı ifade edilmiştir. Konuyla ilgili olarak türbedar Salih Şahin'in bize aktardığı bilgiler şu şekildedir:

"Gelen bazı ziyaretçiler, akşam burada kalmak istemektedirler. Hatta kimileri akşam kalarak burada yatmak istemekte, sabah da türbe bahçesinde bir kurban kesmektedirler."

Bu kesilen kurban etlerinin ne yapıldığı sorulduğunda cevap şu şekilde olmuştur:

26 Bkz. Özen, *Divriği Evliyalari*, Sivas, 1997.

"Bu kurban bahçede kesilip pişirilmekte, gelen ziyaretçi ve burada bulunanlara ikram edilmektedir."

Türbe ile misafirhane arasında bulunan birkaç mezar, yaptığımız incelemeye göre, Gani Baba'nın yakınları ve soyundan gelenlere aittir.

Gerek türbedar Salih Şahin, gerek türbe ziyaretçileri ile gerçekleştirdiğimiz görüşmeler ve türbe içi ve çevresindeki gözlemlerimize dayalı olarak şu bilgi notları düşünülmüştür.

1. Ziyaretçilerin önemli bir kısmı, daha önce gelenlerden oluşmakla birlikte, bir kısım ziyaretçi de, ilk defa gelenlerden oluşmaktadır. Çoğunlukla hazırlıklı gelmekte, daha çok deneyimli davranışlar sergilenmektedir.
2. Ziyaretçi profili, genellikle Divriği ilçesi ve yakın çevre il ve ilçelerden gelenlerden oluşmaktadır. Malatya'nın Arguvan ilçesi ve Erzincan çevresinden gelen ziyaretçilerin çokluğu dikkat çekmektedir. Bunların yanı sıra, özellikle Ankara, Sivas gibi büyük şehirlerden hatta yurtdışından ziyaretçiler olduğu da anlaşılmaktadır. Ancak bu tür ziyaretçiler, genellikle, aslen Divriği veya yakın il ve ilçelerden olup, çeşitli nedenlerle göç etmiş olan kimselerdir.
3. Ziyaretçiler, genellikle türbe hakkında belli bir malumat sahibidirler. Bunun çoğunlukla, duyuma dayalı bilgiler olduğu görülmüştür. Atadan, dededen bir gelenek olarak ziyaret etmeyi sürdürmektedirler. Gani Baba'nın keramet ehli ve manevi gücü devam eden bir yüce kişilik olarak algılanması nedeniyle, bizzat ondan dilek dileme amacıyla ziyaret edildiği anlaşılmaktadır. Ziyaretçiler genellikle, Gani Baba hakkında anlatılan bilgileri tartışmasız kabul ederek, ondan niyaz ve dilekte bulunmakta bir tereddüt göstermemektedirler. Bu çerçevede daha ziyade belli bir kalıp davranış modeli esas alınarak yerine getirilen türbe ziyareti ve dilek dileme davranışları sorgulanmaksızın ve benimsenerek uygulanmaktadır.
4. Türbe çevresinde ortaya konulan davranış şekilleri küçük farklılıklar arz etmekle birlikte, daha standart ve benzer yönlerde sahip görülmektedir. Ziyaret esnasındaki en belirgin ortak davranış formu, türbe kapısı önünü öptükten sonra dua etme, türbe içi mezar çevresinde dizler üzerinde ve mezarın her bir köşesini öperek dolaşmak ve sonrasında mezarın ayak ucuna geçip, oradaki ahşap ve büyük taneli tespihi boyna geçirerek dilekte bulunmaktır.
5. Türbeye ziyaret için gelen vatandaşların içtenlikleri ve dileklerinin gerçekleşeceğine ilişkin inançlarının güçlülüğü oldukça dikkat çekicidir. Türbeye ikinci yahut daha sonraki gelişlerde hediye ile gelmektedir. Hediyeler, türbe hizmetkârı olan Salih (Şahin) Dede ve eşi tarafından gelenlere ikram edilmektedir. Nitekim ziyaretlerimiz esnasında bize de ikramda bulunmuşlardır. Bizim denk gelmediği-

miz ancak anlatılan önemli bir ritüel de, dileği kabul edilenlerin daha sonra gelerek orada kurban kesmeleridir. Kesilen bu kurbanlar da, gelen ziyaretçiler ve köylüler tarafından hep birlikte yenmektedir.

6. Kimi ziyaretçilerin, ziyaret sonrası türbe bahçesindeki çeşmeden su içmenin yanı sıra bir pet şişeye doldurarak suyu daha sonra içmek üzere götürme davranışları da dikkat çekmektedir. Anlaşıldığına göre, oradaki suya bir tür farklı ve manevi bir değer atfedilmektedir. Bunun nedeni de, bu suyu türbe civarına getirenin Gani Baba olmasıdır. İnanıldığına göre, suyu köyün tepe mekânı olan türbe civarına getirmek, Gani Baba'nın kerametiyle mümkün olmuştur.
7. Türbe içerisinde bulunduğumuz ve fotoğraf çekimi yaptığımız bir gözlem çalışmamız esnasında ziyaretçiler, standart ritüelleri yapmaktan kaçınmak istemişlerdir. Onlara çalışma amacımız izah edilerek, güven telkin edilmiş ve çoğunlukla resim çekmemize izin vermeksizin ritüelleri izlenebilmiştir.
8. Ziyaretçilerin, genellikle, sosyo-ekonomik durumu değişken ve her yaşta insanlardan oluştuğu anlaşılmaktadır.
9. Türbedar Salih Şahin'in anlattıklarına göre, kimi ziyaretçiler, türbenin iç mekânında, yani mezarın yanında belli bir süre yatmaktadırlar. Bunu yaparken bir süreliğine türbenin kapısını kapatmakta, muhtemelen dileklerinin gerçekleşmesi için bunu yapmaktadırlar. Orada dileklerine ilişkin rüya görmek amacıyla yapılan bu davranış da ilginç bulunmuştur. Aktarıldığına göre, daha sonrasında yatan kişi rüyasıyla ilgili bilgi aktarmamaktadır.
10. Ziyaretçilerin bir kısmı, çıkışta türbenin iç kapısının önünde yer alan şamdanlara mum yakıp bırakmaktadırlar.
11. Türbeyi ziyarete gelenler, çoğunlukla ziyaretçi defterlerine dileklerini yazmaktadırlar.
12. Gözlem ve görüşmelerimiz ışığında, ziyaretçilerin cinsiyet açısından göze çarpar bir farklılık göstermediği gözlenmiştir.

3. Ziyaretçi Defterlerinde Yer Alan Yazı ve Dilekler

Türbe iç mekânında ve mezarın başı ucunda yer alan ziyaretçi defterlerinde rastlanılan genellikle dilek cümlelerinden, ziyaretçilerin oraya geliş motivasyonları ve beklentilerine ilişkin kanaat edinebilmek mümkün gözükmektedir. Yanı sıra defterlerde ziyaretçilerin türbeye bakışları, türbede yatan kişi hakkındaki inanç ve kanaatleri gibi konularda yazılar yer almaktadır. Söz konusu yazılar, ilgili oldukları konular bağlamında belli başlıklar altında tasnif edilmiş olup aşağıda verilmiştir. Makalemizde, dilekler aktarılırken bilimsel etik gereği ve mahremiyete saygı açısından şahıs ve yer isimleri gibi tanıtıcı bilgilere yer verilmemiştir. Söz konusu yazılardan bazılarında, birkaç konuyla ilgili olduklarından farklı başlıklar altında birden fazla yer verilmiştir. Ayrıca bazı dilek cümlelerinde yer alan yazının hangi tarihte yazıldığını gösteren (örn. 13.7.2004) bilgiler, bizzat yazının kendi içinde not edilmiş ol-

malarındandır. Diğer yazılarda bu tür yazının tarihini gösteren bilgiler görülmemiştir.

1. Çocuklar İçin Dua ve Dilekler, Hayırlı Evlat İsteme ve Evlatların Hayırlı Olmasını Dileme

“Hay kurban olduğum zat; elimi, gözümü veresin çocuklarımın hayırlısını veresin. Beni zengin edersen iki koçla yanına geleceğim. (1.9.2002)”

“Allah’ım şu mübareğin yüzü suyu hürmetine önce evime sağlık ve huzur rızkımıza sonluk ve esenlik ve şans ver. Sevdiklerimizin acısını gösterme. Evladımın acısını gösterme. Gönül kırmamak için sabır düşmana gülünç olmak için akıl ver. Çocuğum çok huzursuz çok mızımız. Oğluma sağlık, sabır ve akıl ver.(23.7.2004)”

“Sevgili Gani Baba önce Allah’ı sonra sizleri çok seviyorum. E...’i, Z...’i ...’i bana ve hepimize bağışla. Önce canımıza sağlık ver sonra çocuklarımıza ve bize hayırlı para ver sevdiklerim herkes sana ve Allah’a emanet olsun. E...’in muradının en iyi şekilde olmasına yardım et ve senin gibilerini çok seviyorum. Gani Baba evlatlarıma hayırlı evlatlar ver inşallah seni seviyorum Gani Baba Y... ablam da aynısını istedi.(29.7.2006)”

“Gani Baba, türbeni ilk defa ziyaret ediyoruz. Ailemle birlikte sağlıklı ve huzur dolu bir yaşam diliyorum. Dileklerimizi yazmak çok uzun sürer. E... öğretmen olmak istediğini söylüyor. Şu anda 3,5 yaşında, inşallah çevresine ve milletine hayırlı bir insan olur. Dualarını üstümüzden esirgeme, senin yardımını bekliyoruz. Tüm insanların bütün dileklerini kabul eyle.(26-08-2001)”

“Sivaslı S... K... (01-09-2001) tarihinde ziyaret ettim cümlesinin dileğini, muradını ver içerisinde yavrularımın benim de nasip eyle. Ö...’ümün ve İ...’imin canlarını sağ eyle. Kazançlarını bol eyle. İşleri rast gelsin ya derviş Muhammed.”

2. Aracılık (Şefaât) İsteme

“Yüce Hünkarımız ve Pirimiz; Gani Baba, Allahıma ve sana çok şükürler olsun ki adak etmiş olduğum kurban adağımı yerine getirdim. Bunun haklı gururu ve kıvancı içerisindeyim. Yüce Allahım Gani Baba Sultanın yüzü suyu hürmetine günahlarımızı affeyesin. Hizmetlerimizi başa çıkarmasın. Darda, zorda kalan tüm iyi niyetli canların carlarına yetişesin. Ya Pir! Senin huzurunda Allah’a münacatlarımı naçizane dile getirmeye çalışıyorum. Beni, ailemi ve tüm iyi niyetli canları haksıza yoldaş etmeye, yaramaza daş getirmeyesin. Ablamı hayırlı selamete olan kullarından eylesin. Ya Gani Baba; bizi de sonu gelmiş kullarından eylesin. Ya Pir! Basiret gözü ile bakılınca senin azametinin karşısında bizim naçizane bedenimiz deryada bir damla misali arz etmekte. Ya Gani Baba! Emeklerimizi dergahında kabul eylesin. Sana münacatımı naçizane bu kadar yaptım. Allah gönlümüze göre versin diyorum(05-08-2000)”

“Kısmet etti yurtdışından kalktım geldim, ne dileğim varsa verirsin inşaallah çocuklarıma uzun ömürler veresin, kaderlerini güzel yazasın hepimize sağlıklı uzun ömürler veresin.”

“Gani Dede bütün ailemize sağlık sevgi ve başarılar dileğiyle. En özel isteğim eşime sağlık sıhhat mutluluk çocuklarımıza üstün başarı ve sadakatli olmaları dileğiyle bizi utandırmasınlar. Lütfen sen Allah’a daha yakınsın.”

“Değerli Garip Musa Baba senin yanına çoğu kez geldim ziyaret ettim. Ama her zaman elim boş geldim senden özür dilerim. İnşallah bir işe girer ve elim boş gelmem. Cenabı Allah’tan tek dileğim budur. Seni saygıyla selamlarım.”

“Biz iki genciz; O... ve Ö... Bu güzel günü sana borçluyuz. Sen içimizde sürekli yaşayacaksınız. Üniversite sınavlarını inşaallah senin dualarınla kazanacağız. Huzur içinde yat. Mekânın cennet olsun. Güle güle. D... ve B...’i nasip eyle bize onları çok seviyoruz.(07-08-2005)”

“Ben A... ilk defa geliyorum. Çok güzel böyle türbelere gelince ne yazılır, ne yapılır bilmiyorum. Kusurlarımı, günahlarımı bağışla yarabbim. Allahımdan tek dileğim; sağlık, huzur, mutluluk. Tüm ailemin mutlu olmasını diliyorum ve önünde saygı ve sevgi ile eğiliyorum.(02-09-2000)”

“Yüce Gani Baba, sen bizi doğru yoldan şaşırma. Polis olayım. Ömür boyu; sağlık ver. Burcuya ve herkese mutlu ömür ver. Anne baba ve aileme mutlu ömür ver. Yüce Gani Baba Allah’tan sonra Gani Baba sensin bizi doğru yoldan sakın ama sakın ayırma.(05-09-2001)”

“Ya Bismillah Ya Allah, Tanrının emin kulu ulu dede, önce dünya insanların, sağlık barış mutluluk sonra bizim ailemize sağlık ve mutluluk huzur veresin. Sizlerin astığı yolu bizim devam ettirmemiz için kuvvet veresin.”

“Bismillah Ya Allah ya Gani Baba, çocuklarımı sana emanet edip sağlık ve mutluluk ver kimseye muhtaç etme. Çocuklarım sınava girecek yardımcısı ol sana emanet sen kolaylık ver. Sana emanet ediyorum.”

“Ya Gani Baba, senin merhametine sığınıyoruz ikimizi koru bizi utandırma dostluğumuzu ebediye kadar sürsün doğru yolu sen göster bize ikimizi mahcup etme kimseye karşı. Allah rızası için yalvarırım sana evlerimize huzur ver Allahım yaptığımız suçları affet. Bizi şeytana uydurma. Bütün evliyaların yüzüsuyu hürmetine yardım et bize. Ruhunuz şad olsun.”

“Ya Gani Baba, uzak diyarlarda yılmadan üstüne geldim önce Allah’tan senin yüzün suyu hürmetine herkesin istediği gibi sağlık huzur dilediği gibi yaşam ver. Anneme, babama, kardeşlerime, çocuklarıma, eşime sıhhat sağlık ver. Kimseye muhtaç etme. Allahım çok verip azdırma az verip gezdirme yavrularına hayırlı rızık ver. Şeytana uydurma. Hakkımda hayırlı olanı ver, beni bunaltma. Gani Baba ümmeti Muhammedi bütün sevdiğime yardımcı ol yalvarırım utandırma bizi. Allahım senin her şeye gücün yeter lailahe illallah muhammedin resüllallah.”

“Sevgili Gani Baba bu sana ilk gelişim inanarak hissederek yüzümü önüme sürerek geldim. Senden öncelikle hakkımıza hayırlısını aileme ve baba huzur sağlık, mutluluk ve bereket diliyorum. Sana inandım, seni bildim dualarımın kabul olacağına inanıyorum. Sevdiğim insanla bir ömür birlikte gelip önünde diz çökmek yüz sürmek istiyoruz. Ne olur Gani Baba önce Allah’a sonra sizlere inandım. Sen dualarımızı kabul et Gani Baba yattığın yer Cennet olsun.”

“Hey yüce Yarabbi bu globalleşen ve kapitalistleşen dünya da birbirlerinin kuyusunu kazmaya çalışan kişileri cezalandır. Aynı zamanda saf, iyi niyetli, gariban insanları korusun çünkü gidişimiz hiç iyi değil.(25-08-2005)”

“Nesli 12 imama dayanan Pirimiz Gani Dede sizin gibi nesli pak erleri evliyaları ziyaret etmek tüm dünya Türk ve Alevilerin görevi olmalı. Sizler seneler evvelden Ehlibeyt sevgisini yolunuzu gelenek ve göreneklerimizi bize sevdiren evliyalarımızdansın. Şimdi ise sizin ehlibeyt sevginin elimize-belimize dilimize felsefemizi ileriki gençlere itikathı imanlı ehlibeyt ve insanlık sevgisiyle dolu nesillere bırakabilirsek sizin duasını almış olacağız. Sizler bu yolu unutmamamız için bize dua edin bizler sizin duaları ile varız. Ve var olacağız. Tekrar size ve cediti pakınıza olan sevgimden dolayı sizlerden benim ailem , eşimi çocuklarım, annem, babam ve tüm ... ailesine duanız üzerinden eksik etmesin bizleri sizin duanız yüceltsin. Mutlu etsin, sağlıkla kalsın, duaların bizimle olsun.(31-08-2000)”

“Kurban olduğum hak dergahında yatan Gani Baba, (02-08-2001) tarihi sabahında dergahına geldim. Büyüklerimizin öğrettiği şekilde hak yolunda ayrılmamaya, doğruyu, çalışkanlığı, dürüstlüğü ve insanlığımızı senin sayende bulmaya ve gitmeye çalışacağız. Senin gibi hak yoluna gidenlerin koltuğuna sığınmaya geldim. Dileğim öncelikle sağlık sonra senden bana sizin yolunuz uygun olmasını isterim. Kurban olduğum Allah sizleri bizden mahrum bırakmasın.”

“Ulu ve yüce insan Allah’ın Sevgili kulu Gani Baba, uzun yıllar sonra senin ziyaretine geldim. Bu günleri yaşamak, görmek beni çok mutlu etti. Yüce Allah’ın ve sizin gibi Allah’ın sevgili kullarının inancı ile yolunuzu aydınlattı. Bütün kalbimle istediğim diletiğim dualarımı kabul edin. Özellikle seçtiğim bu sayfanın benim için çok büyük bir özelliği var. Bu tarihte başlayan ve bir ömür boyu devam etmesini istediğim dileğimi önce Yüce Allah’tan sonra Ulu insan Gani Baba senden istiyorum. Yolunu şansımı bahtımı aydınlat her şeyi gönlüme göre ver. Seven kullarını birbirinden ayırma. Yüce Allah’tan tekrar ziyaretine gelmeyi yalnız bu sefer gönlümdeki insanla birlikte gelmeyi ve ziyaret etmeyi nasip etmesini istiyorum. Yeriniz mekânınız cennet olsun. İnancınız sevdiğiniz ve dualarınız hep bizimle olsun.(27-05-2002)”

“Kurban olduğum Gani Baba, 50 yıl sonra senin türbenin açılış nedeniyle kısmet edip beni yanına çağırdın. İnşallah ölmeden bir daha kısmet eder

beni yanına çağırırısın. Büyük dedem senden arzu halim hürmetinle evvela eşime sonra bana sağlık sıhhat diler torunların K... E... ve N...ya hayatları boyunca sağlık ve mutluluklar niyaz ederim torunlarıma sağlık ve sıhhat senin ümmetinle onların güzel mevkilere gelmelerini bütün kötülüklerden uzak tutulmasını kebirinde aşkı niyaz ederim Ahmet Baba torunu A... ve Z...’ten doğma M... K... türbenin yapılmasında emeği geçenlere verilen lokmaları Allah katında hakka geçsin Gönlüm ferah bu güzel türbe sana layık kabrin nur olsun Gani Baba, kızım N...’nın dileklerini kabul eyle (04-08-2007) ”

“Gani Babam ben Kırklarelili K... köyünüzü ziyarete geldim. S... ayalları İ... dedenin tanıdığım (misafirim). Allahım, senin yüzüyun hürmetine herkese barış ve mutluluk versin. (02-08-2007)”

“Sevgili Gani Baba başta peygamber efendimiz(sav) den bu yana gelmiş, geçmişlerinde ve sizinde makamınız cennet olsun. Allah’ım Gani Baba’nın yüzü suyu hürmetine kocamı, beni, çocuğumu ve sevdiklerimi kötülüklerden koru. Sağlıklı ömürler ver. Aileme dirlik ver. Ağzımın tadını bozma. Sevdiklerimin acısını hiç gösterme. Yavrumu analı babalı büyüüt ve Allah’ım hayırlısıyla dünyaya sağlıklı bir yavru getirmemi nasip eyle. Cümleten gelmiş ve geçmişlerimizi ana ve babamızı ve İ... dedemin ruhlarını şad eyle. Onlar bize bu dünyada nasıl baktılarsa sen de onlara orada öyle bak. Sevdiklerime sağlıklı ömürler ver...”

“Pirimiz Gani Baba Allah bize sizleri ziyaret etmeyi nasip etti. Yüce Rab-bim sizlerin yüzü suyu hürmetine bizlere her şeyin en hayırlısını versin. Gani Baba ailelerimizi birbirine bağışla. Başta sağlık dilerim Yüce Yaradandan sonrada hayırlı bir kısmet ve iş nasip edin ruhun şad olsun.”

“Büyük Allah’ım sen gönlümüzdekilerin şahidisin senden bir şey saklanmaz esirgeyen ve bağışlayan sensin. Dileklerimizi kabul eyle kusurlarımızı af eyle yüce Rabbim.”

“Ya Allah siz bizleri şefaatinize mahrum etmeyin, hak yolundan ayırmayın, tüm cümle âlemi namusta ve açıklıkta terbiye etme. (1.8.2006)”

3. Üniversite Kazanma ve Eğitimi Başarıyla Kazanma İsteği

“Kurban olduğum Gani Baba bana yardım et üniversiteyi kazanayım. Annemin, dedemin yüzünü kara çıkarmayayım, derslerimi vereyim. Üniversitenin tıp bölümünü kazanayım. Kardeşimde lgs’yi kazansın. Dayım hayırlısıyla evlensin, dedeme, cemile anneme uzun ömür ver. Annem her zaman yanımızda olsun. öss’yi hayırlısıyla kazanayım. Her zaman beraber olalım. Herkese yardım et.(7.25.2005)”

“Hayatım boyunca mutlu ve huzurlu yaşayayım. ÖSS sınavını kazanıp doktor olayım. Bütün tanıdıklarım mutlu ve huzurlu yaşasın kurban olduğum Gani Baba.”

“Buraya ilk defa geliyorum ve sizi ziyarete de ilk defa geliyorum. Çok güzel bir türbe burası. Sizden tek isteğim derslerimde ve üniversiteyi iyi bir şekilde okumamda bana yardımcı olmanız. Ayrıca ilerde mutlu bir şekilde yaşamak istiyorum. Ailemin de huzurlu yaşamasını diliyorum. Teşekkürler... Sizi seviyorum...(8.6.2003)”

“Gani Baba senden dileğim önce herkesin istediği olsun sonra da üniversiteyi kazandırmanı istiyorum. Tüm insanlar adına sevgi ve saygılarımla. (13.9.2003)”

“Gani Baba, ben B... senin yanına gelmeyeli çok uzun zaman oldu, şimdi sıra hasret gidermede. Halamlara geldik ve ben de sana uğradım neyse boş ver ben içimi dökeyim bir an önce. Açıkçası çok dertliyim çok. Niye mi? Neden o kadar çok ki ne anlatmaya gücüm yeter ne de senin dinlemeye. Bir kere bu köyden bıktım. Bunalıyorum ya kimsenin işi gücü kalmamış gibi onun bunun arkasından konuşuyor Allah'a şükür böyle bir derdim yok ama olsun. Allah'tan arkadaşlarla aram iyiydi, onlarla da bozuşsaydım kesin kafayı yerdim. Ay yine saçmaladım ya. Bu sene lise sonu okuyucum anlayacağın ÖSS kapıyı çalıyor nasıl kazanıcam hakkında hiçbir fikrim yok. Gönülümde yatan edebiyat öğretmenliği ama puanı da adı kadar güzel tavana da yani şu andaki tek dileğim yok hayır tek değil en büyük dileğim edebiyat öğretmenliğini tutturmak. Yalvarırım bana yardım et kendime ne kadar güvensen de tamam yalan söyledim güvenmeye çalışsam da olmuyor. ÖSS isme bak insan okurken korkuyor valla. Düşünmek istemesem de geliyor aklıma ya kazanamazsam. Korkunç dimi. Neyse böyle sıkıcı konuları kenara atalım senden üç beş şey daha istiyorum ama ne yazık ki buraya yazamıyorum sakıncalılar. Yok, yanlış anlama çok özel şeyler değil güzel şeyler ama biri çıkar okur olmaz şimdi büyüğü bozulur. Biliyorum çok konuşuyorum ama napayım anlatmazsam patlarım. Senden başka güveneceğim kimse kalmadı yani gittiler. Bugün ağustosun on üçü ve üç gün sonra yani on altısında doğum günüm 17 yaşına giriyorum yaşlandım be. Hakikaten 17 yaş ne demek gitti. Ömrümün yarısı yardım ette çok güzel geçsin bak ama parantez içinde çok büyük dilek dileyeceğim kabul et (...) işte diledim. Yalvarırım kabul et. Tek bizimkiler gidiyor oysaki sana üç beş şey daha anlatırdım. Daha hareketli kısma gelmemiştim hâlbuki. Çok fırlama ve geveze bir karakterim dimi. Yalvarırım dileklerimi kabul et her zaman mutlu ve huzurlu olalım ailecek ve sevdiklerimizle, seni seviyorum (Allah canımı alsın ki doğru) (13-08-2004)”

“Sevgili Gani Baba, bütün dileklerimin kabul olmasını dua ediyorum. Üniversite tercihimin güzel bir yerde olmasını temenni ediyorum.(20-08-2005)”

4.Sağlık, Huzur, Mutluluk, Başarı (Meslekte, Hayatta, Derslerde, Sınavlarda)

“Gani Baba ve Yüce Rabbim benim ve tüm insanların tüm iyi dileklerini kabul eyle, insanlara sağlık, mutluluk ve başarılar dile.(5.8.2006)”

“Buraya ilk defa geliyorum ve sizi ziyarete de ilk defa geliyorum. Çok güzel bir türbe burası. Sizden tek isteğim derslerimde ve üniversiteyi iyi bir şekilde okumamda bana yardımcı olmanız. Ayrıca ilerde mutlu bir şekilde yaşamak istiyorum. Ailemin de huzurlu yaşamasını diliyorum. Teşekkürler... Sizi seviyorum...(8.6.2003)”

“Ya Gani Baba sana sığındım sana geldim. Günahlarımı affeyle. Bir keder verme çocuklarıma ve aileme mutluluklar ver. En derin dileklerle huzurundan ayrılıyorum.(13.9.003)”

“Bu köyde doğup büyüyen annem B... K...nun 11. ölüm yılında ve ayında sana geldik ulu önder Gani Baba, annem B... ve anneannem S...ya malum eyle. Onları haberdar et nurunu esirgeme. Tüm aileme mutluluk ve sağlık ihsan eyle aracı ol Allah'ın sevgili kulu huzurunda saygıyla eğiliyoruz...”

“Gani Baba seni ziyarete geldim bizleri yolundan döndürme. Aileme sağlık sıhhat ver. (13.7.2005)”

“Gani Baba senin için geldik. Eşim, annem, babam çocuklarım ve bütün bizi sevenlerin dileklerini yerine getirmen için bize yardım et. Geri kalanını da Allah'ım sana havale ediyorum. Sağlık ve sıhhat ver sen her şeyi biliyorsun. (13.7.2005)”

“Gani Baba sana yalvarıyorum aileme sağlık ver. Bana da sağlık ver. İnşallah okulumda ve sınavımda başarılı olurum.”

“Allah'ım şu mübareğin yüzü suyu hürmetine önce evime sağlık ve huzur rızkımıza sonluk ve esenlik ve şans ver. Sevdiklerimizin acısını gösterme. Evladımın acısını gösterme. Gönül kırmamak için sabır düşmana gülünç olmak için akıl ver. Çocuğum çok huzursuz çok mızımız. Oğluma sağlık, sabır ve akıl ver.(23.7.2004)”

“Pirimiz Gani Baba Allah bize sizleri ziyaret etmeyi nasip etti. Yüce Rab-bim sizlerin yüzü suyu hürmetine bizlere her şeyin en hayırlısını versin. Gani Baba ailelerimizi birbirine bağışla. Başta sağlık dilerim Yüce Yaradandan sonrada hayırlı bir kısmet ve iş nasip edin ruhun şad olsun.”

“Hayatım boyunca mutlu ve huzurlu yaşayayım. ÖSS sınavını kazanıp doktor olayım. Bütün tanıdıklarım mutlu ve huzurlu yaşasın kurban olduğum Gani Baba”

“Beni okut ve çok iyi yazdır. Her şeyin hayırlısını ver. Annemle babamın maddi durumunun iyi olması. Yazmamın çok mükemmel olması sınıfın birincisi olmasını istiyorum. Babamın hastalığının geçmesini istiyorum onların yıl dönümüne de mutluluklar dilerim.”

“Aceleye geldi kusura bakma. Ben sağlıklı, mutlu heyecanlı, maceralı bir hayat istiyorum. Ayrıca gitar istiyorum.”

“Ya Gani Baba cümlemizin dilediğini ver sonra benimkini, derdime çare çocuklarıma sağlık, başarı ve zihin açıklığı ver. Kurban olduğum.(7.7.2008)”

“Gani Baba benim nişanlımla mutluluğumu arttır, herkese sağlık dile...”

“Bugün 29.7.2006. Ankara’dan geldim ve Gani Baba türbesini görüp, annem halalarım ve ben ziyarette bulunduk. Hiç duymadığım bir türbeydi ama gelip gördüm ziyarette bulundum ama çok mutlu oldum. Gani Baba’dan dileğim tüm insanlara sağlık, mutluluk ve kimin gönlünden ne geçiyorsa onu vermesini diliyorum.”

“Merhaba Gani Baba sana ilk defa geliyorum, ama daha önce gelmiş gibiyim ben senden sağlık, mutluluk, başarı, sevgi, saygı ve en önemlisi başarı isterim. Annem babam hep mutlu olsun bütün aileme. Benim kaderimde halama çekmesin, halama sabır ver Gani Baba, eniştem içki içmesin. Hepimizde sağlıklı olalım başarılı olalım.(6.7.2005)”

“Mutluluğun hep olduğu sevgi ve saygıyla yaşayan bütün insanların birliğiyle kurulu bir dünya istiyorum. Askerliğimde ailemin gözyaşını değil gurununu görmek istiyorum.”

“Hey ulu Gani Babam, kayınbabam Gani Baba’nın torunuyum diye övünürdü. Köyümüze geldim, gördüm, çok mutlu oldum. Bu köyde layık olduğun sevgi, saygı ve huzur içinde yatasın, mekânın cennet olsun. Hepimize sağlık, huzur, mutluluk ver gönlünden. Böyle bir büyüğe sahip olduğun için ne kadar şanslı köy halkı diye düşündüm. Neyse bende bu köyün geliniyim. Saygılarımla...(27.8.2004)”

“Emanetini getirdim kabul eyle, dertlerimizi şifa eyle, dualarımızı kabul eyle, sağlık ve huzur eyle Gani Baba...(30.7.2006)”

“Kurban olduğum Gani Baba bu sene üniversiteyi kazandım geldim. Hayırlısıyla bitirmeyi nasip eyle ve en kısa zamanda mesleğimi elime almama yardım et yol arkadaşım ol. Kurban olurum sana ailemi sıkıntıya sokma. şahi merdan Ali aşkına annemin üzerinden şu hastalığı at anneme sağlığını ver ve babamın işlerini yerine yoluna sok. ve son olarak tayfunla aramız hep iyi olsun birbirimizi deliler gibi sevip sonumuz evlilik olsun, sen yetiş yardım et.(8.9.2004)”

“Sevgili Gani Baba önce Allah’ı sonra sizleri çok seviyorum. E...’i, Z...’i M...’i bana ve hepimize bağışla. Önce canımıza sağlık ver sonra çocuklarıma ve bize hayırlı hayırlı bul para ver sevdiğim herkes sana ve Allah’a emanet olsun. Esen’in muradının en iyi şekilde olmasına yardım et ve senin gibilerini çok seviyorum. Gani Baba evlatlarıma hayırlı evlatlar ver inşallah seni seviyorum Gani Baba Y... ablam da aynısını istedi.(29.7.2006)”

“Sevgili Gani Baba, dualarımın en azından bir kısmını kabul edersen sevinirim. Her şeyin hayırlısı olsun. Büyük sabrından bizlerde alırız umarım. Huzur içinde yat. Doğan güneşle gelen mutluluk batan güneşle bitmesin.”

“Gani Baba. Sevgili yüce Gani Baba, bugün mezarına nur yağdırmak için çok uğraştık. Sende rahmetini üzerimizden eksik etme. Anama, babama, gardaşıma akıl, fikir, sağlık ver. Eğer bir gün olurda büyük adam olursam niyet ediyorum ki... Eğer adağımı unutursam hatırlat.”

“Sen herkesi koru yardım et, sen onları ailelerimizi kazadan beladan koru. Sonra hastadan belalardan koru.”

“Gani Baba, çok sevgili yüce gani baba, gani baba bugün sana ziyarete geldik. Eğer bir gün büyürsem sana söz veriyorum ki kurban getireceğim. Ben büyüyünce doktor olmak istiyorum. Eğer bu dileğim yerine gelirse çok sevineceğim. İnşallah okulumu bitirip ve takdirle geçmemi diliyorum. Yine buraya dileğim olursa seni sık sık ziyaret ederim.

“Merhaba Gani Baba saygılarımla, kurban olduğum Gani Baba bizi yolumuzdan şaşırtma.14.8.2001 tarihinde yanına geldik. Bizi kötü yollara yoldaş etme ailemi yani annemi, babamı, kardeşlerimi kötü yola düşürme babamın işi açılsın herkes gibi çok para kazansın işleri açılsın. Ben de okuyup açık lisede diploma alayım kurban olduğum gani baba ya ne olursun buralara kadar geldik inşallah dileklerimiz kabul olur. İnşallah yerinde rahat uyursun ve rahat yatarsın. Beni de doğru yoldan ayırma kurban olduğum senin seven ailem K..., H..., Ç..., C..., G... (14-09-2001)”

“Gani Baba, bütün dileklerimi kabul etmeni ve sağlıklı, huzurlu, bir hayat sürmeni istiyorum. Hayatımda başarı iş hayatımda sevilen biri olamam dileğiyle. Aileme yaşamı boyunca, dar günlerinde yanında olmanı istiyorum. Kardeşim de mutlu bir hayat ve okul zamanında başarılı olsun. Kötü insandan uzak tut bizi iyi insanları karşımıza çıkar.(08-08-2002)”

“Gani Babam ben Kırklarelili K... köyünüzü ziyarete geldim. S... ayalleri İ... dedenin tanıdığım(misafiriyim) Allahım senin yüzsuyun hürmetine herkese barış ve mutluluk versin. (02-08-2007)”

“Kurban olduğum Gani Baba, 50 yıl sonra senin türbenin açılış nedeniyle kısmet edip beni yanına çağırdın. İnşallah ölmeye bir daha kısmet eder beni yanına çağırırsın. Büyük dedem senden arzu halim hürmetinle evvela eşime sonra bana sağlık sıhhat diler torunların K..., E... ve N...ya hayatları boyunca sağlık ve mutluluklar niyaz ederim torunlarıma sağlık ve sıhhat senin ümmetinle onların güzel mevkilere gelmelerini bütün kötülüklerden uzak tutulmasını kebirinde aşkı niyaz ederim Ahmet Baba torunu A... ve Z...’ten doğma M... K..., türbenin yapılmasında emeği geçenlere verilen lokmaları Allah katında hakka geçsin Gönülüm ferah bu güzel türbe sana layık kabrin nur olsun Gani Baba, kızım N...’nın dileklerini kabul eyle (04-08-2007) ”

“Ulu Gani Baba, Nur içinde yatasın. Senin gibi ermiş babayı ziyaret için çok şanslıyım herhalde, sen büyüksün senden bir şey istiyorum. Şu ellerimi geçirmeni ve her zaman sevdiğilerimin yanımda olmasını istiyorum. Nur içinde yatasın.”

“Gani Baba, ben B..., senin yanına gelmeyeli çok uzun zaman oldu, şimdi sıra hasret gidermede. Halamlara geldik ve ben de sana uğradım neyse boş ver ben içimi dökeyim bir an önce. Açıkçası çok dertliyim çok. Niye mi? Neden o kadar çok ki ne anlatmaya gücüm yeter ne de senin dinlemeye. Bir kere bu köyden bıktım. Bunalıyorum ya kimsenin işi gücü kalmamış gibi onun bunun arkasından konuşuyor Allah'a şükür böyle bir derdim yok ama olsun. Allah'tan arkadaşlarla aram iyiydi, onlarla da bozuşsaydım kesin kafayı yerdim. Ay yine saçmaladım ya. Bu sene lise sonu okuyucum anlayacağım ÖSS kapıyı çalıyor nasıl kazanıcam hakkında hiçbir fikrim yok. Gönlümdede yatan edebiyat öğretmenliği ama puanı da adı kadar güzel tavanda yani şu andaki tek dileğim yok hayır tek değil en büyük dileğim edebiyat öğretmenliğini tutturmak. Yalvarırım bana yardım et kendime ne kadar güvensen de tamam yalan söyledim güvenmeye çalışsam da olmuyor. ÖSS isme bak insan okurken korkuyor valla. Düşünmek istemesem de geliyor aklıma ya kazanamazsam. Korkunç dimi. Neyse böyle sıkıcı konuları kenara atalım senden üç beş şey daha istiysem ama ne yazık ki buraya yazamıyorum sakıncalılar. Yok, yanlış anlama çok özel şeyler değil güzel şeyler ama biri çıkar okur olmaz şimdi büyüsü bozulur. Biliyorum çok konuşuyorum ama napayım anlatmazsam patlarım. Senden başka güveneceğim kimse kalmadı yani gittiler. Bugün ağustosun onüçü ve üç gün sonra yani on altısında doğum günüm 17 yaşına giriyorum yaşlandım be. Hakikaten 17 yaş ne demek gitti. Ömrümün yarısı yardım ette çok güzel geçsin bak ama parantez içinde çok büyük dilek dileyeceğim kabul et (...) işte diledim. Yalvarırım kabul et. Tek bizimkiler gidiyor oysaki sana üç beş şey daha anlatırdım. Daha hareketli kısma gelmemiştim hâlbuki. Çok fırlama ve gezeze bir karakterim dimi. Yalvarırım dileklerimi kabul et her zaman mutlu ve huzurlu olalım ailecek ve sevdiklerimizle, seni seviyorum (Allah canımı alsın ki doğru) (13-08-2004)”

“Kurban olduğum hak dergahında yatan Gani Baba, (02-08-2001) tarihi sabahında dergahına geldim. Büyüklerimizin öğrettiği şekilde hak yolunda ayrılmamaya, doğruyu, çalışkanlığı, dürüstlüğü ve insanlığımızı senin sayende bulmaya ve gitmeye çalışacağız. Senin gibi hak yoluna gidenlerin koltuğuna sığınmaya geldim. Dileğim öncelikle sağlık sonra senden bana sizin yolunuz uygun olmasını isterim. Kurban olduğum Allah sizleri bizden mahrum bırakmasın.”

“Yüce hünkarımız ve Pirimiz Gani Baba, sizin huzurunuzda ikinci kez geliyorum. Allah'ıma ve sana şükürler olsun ki ikinci kez gelişimde kendime göre az da olsa sana hizmet etmemin mutluluğu içindeyim. Göstermiş olduğun yolda yürümeye çalışmama yardımcı ol. Aileme, çocuklarıma, anneme, babama sağlıklı huzur dolu mutlu günler nasip eyle. Sana inananları ve senin göstermiş olduğun yoldan giden tüm halkımıza yardımını esirgeme kimseyi darda bırakma. İnanıyorum ki geleceğin gençleri senin yolunda daha da ileriyeye gidecektir. Nur içinde yat. Türbeye emeği geçen herkese senin huzurunda dua ediyorum.”

“Şu Gani sultanımdan bir dilek istedim, çocuklarıma ve ailem vücut zenginliği versin ol Gani sultan sancı inananları kimseye muhtaç etmesin cümlemizin muradını veren bizimkilerinde ver (31-?-2001)”

“Biz babaannem, annem, babam, kardeşim, halam, eniştem buraya geldik. Türbeyi çok beğendik. Geçen yılda gelmiştik ama o zaman yapım çalışmalarına yeni yeni başlanmıştı. Bizimde türbeden (Gani Baba’dan) istediklerimiz sağlık mutluluk ve başarıdır. (12-09-1999)”

“Sevgili Gani Baba, ben çok uzaklardan geldim. Benim çocuğum astım hastası hiç geçmeyen bir hastalık tek dileğim çocuğumun astımı geçmesi eğer geçerse Allah’tan tek dileğim senin üstüne çifte kurbanla geleceğim. üç çocuk annesiyim hepsinin sağlığını diliyorum. Bir daha gelmek inşallah nasip olur çocuklarım okusun ve sağlıkları yerinde olsun eşime sevgilerimle Allah’tan rahmet ...(20-08-2006)”

“Sevgili Gani Baba, Buraya bir kez daha geldim. Sana niyaz etmeye geldim. Gani Baba sen beni ve kardeşimi okut. Cahil yapma. Aileme sağlık ver. Uzun ömür ver. Bizi huzurlu yaşat. Gani Baba biz sana niyaz ederek, dilek dileriz. Seni dedemiz sayarız. Seni çok sever ve sayarız.”

“Ya Gani Baba, uzak diyarlarda yılmadan üstüne geldim önce Allah’tan senin yüzün suyu hürmetine herkesin istediği gibi sağlık huzur dilediği gibi yaşam ver. Anneme, babama, kardeşlerime, çocuklarıma, eşime sıhhat sağlık ver. Kimseye muhtaç etme. Allah’ım çok verip azdırma az verip gezdirme yavrularıma hayırlı rızık ver. Şeytana uydurtma. Hakkımda hayırlı olanı ver, beni bunaltma. Gani Baba ümmeti Muhammedi bütün sevdiklerime yardımcı ol yalvarırım utandırma bizi. Allahım senin her şeye gücün yeter lailahe illallah muhammedin resüllallah.”

“Bismillah Ya Allah ya Gani Baba, çocuklarımı sana emanet edip sağlık ve mutluluk ver kimseye muhtaç etme. Çocuklarım sınava girecek yardımcısı ol sana emanet sen kolaylık ver. Sana emanet ediyorum.”

“Ya Bismillah Ya Allah, Tanrının emin kulu ulu dede, önce dünya insanların, sağlık barış mutluluk sonra bizim ailemize sağlık ve mutluluk huzur veresin. Sizlerin astığı yolu bizim devam ettirmemiz için kuvvet veresin.”

“Gani Babamız, aileme ve tüm köylümüze önce huzur sağlık ve mutluluk ver. Anamı, babamı başımdan eksik etme. Yüceliğini üzerimizden eksik etme.”

“Huzuruna ilk geldiğim günde sana selam olsun. Üniversite sınavımı beklemekteyim hayırlısı neyse o olsun. Sana selam yoluna canım feda olsun. Mutluluk ve afiyet nasip eyle.”

“Yüce Gani Baba, sen bizi doğru yoldan şaşırma. Polis olayım. Ömür boyu; sağlık ver. Burcuya ve herkese mutlu ömür ver. Anne baba ve aileme mutlu ömür ver. Yüce Gani Baba Allah’tan sonra Gani Baba sensin bizi doğru yoldan sakın ama sakın ayırma.(05-09-2001)”

“Yüce Gani Baba, üniversitede okuyorum. İnşallah iyi bir mesleğe kavuşurum. Sizin ulu hürmetinizle yetiş ya Gani Baba senden medet. İnşallah gönlümdeki mesleğe kavuşurum. Ailemle huzurlu bir hayat sürerim, inşallah sonradan yine geleceğim.”

“Torunlarımın annelerine. Babalarına hayırlı evlatlar olsunlar. Onların dileklerini kabul eyle. Bütün insanlarla beraber, çocuklarımıza da sağlık, mutluluk veresin. Çocuklarımın acısını gösterme, bana da hayırlı ölümler nasip edesin. Ya Gani Baba.(26-08-2001)”

“Allahım yatılı okulda kardeşimle iyi geçinmemi ve sınıfı bu sene takdir belgesiyle geçmemi sağla.”

“Ben Aygül ilk defa geliyorum. Çok güzel böyle türbelere gelince ne yazılır, ne yapılır bilmiyorum. Kusurlarımı, günahlarımı bağışla yarabbim. Allahımdan tek dileğim; sağlık, huzur, mutluluk. Tüm ailemin mutlu olmasını diliyorum ve önünde saygı ve sevgi ile eğiliyorum.(02-09-2000)”

“Gani Baba, türbeni ilk defa ziyaret ediyoruz. Ailemle birlikte sağlıklı ve huzur dolu bir yaşam diliyorum. Dileklerimizi yazmak çok uzun sürer. E... öğretmen olmak istediğini söylüyor. Şu anda 3,5 yaşında, inşallah çevresine ve milletine hayırlı bir insan olur. Dualarını üstümüzden esirgeme, senin yardımını bekliyoruz. Tüm insanların bütün dileklerini kabul eyle.(26-08-2001)”

“Biz iki genciz; O... ve Ö... Bu güzel günü sana borçluyuz. Sen içimizde sürekli yaşayacaksın. Üniversite sınavlarını inşallah senin dualarınla kazanacağız. Huzur içinde yat. Mekânın cennet olsun. Güle güle. D... ve B...i nasip eyle bize onları çok seviyoruz.(07-08-2005) ”

“Sevgili Gani Baba, biz iki kişiyiz. B... ve D... Bu güzel günü sana borçluyuz. Sen içimizde sürekli yaşayacaksın. Üniversite sınavlarını sana olan dualarımızla kazandık. İnşallah seneye geldiğimizde hayırlı işlerle geliriz Ya Gani Baba, inşallah bütün aile sağlıklı, mutlu, huzurlu olur. Huzur içinde yat Gani Baba.(02-09-2001) ”

“Desmin’in sağlık sorunu inşallah tez zamanda geçer.”

“Ya Gani Baba tüm cümle âleme sağlık, sıhhat ver. Çocuklarıma sağlık ver. Bol kazanç Nasip eyle okullarında da başarılar sağla zihin açıklığı ve dirlik düzenliğimizi bozma.(05-08-2000)”

“Gani Baba, senden tüm insanlara sağlık, mutluluk, huzur diliyorum. Pirim, sen ihtiyacı olanları doğru yola çek. Bana, tüm öğrencilere okul hayatında zihin açıklığı, başarı ver.(22-08-2005)”

“Ya büyük Gani Baba, bana ve benim sevdiğim, saydığım insanlara uzun ömür, sağlık ve mutluluk ver. Hayatımda sağlıklı ve mutlu olmak senden dilediğim tek şey. Allah olamayanlara da versin. Âmin.

“Pirimiz Gani Baba, niyet ettik geldik yanına yavrularımıza uzun ömür veresin. Bol kazançlar, hayırlı kaderler veresin. Eşime sağlıklı bol kazanç veresin. Benim sağlığımı versin kuzularımdan kardeşlerimden ayırmasın.”

“Bütün aileme kuzenlerimin zihin açıklığı ver.(09-08-2006)”

“Gani Dede bütün ailemize sağlık sevgi ve başarılar dileğiyle. En özel isteğim eşime sağlık sıhhat mutluluk çocuklarımıza üstün başarı ve sadakatli olmaları dileğiyle bizi utandırmayınlar. Lütfen sen Allah'a daha yakınsın.”

“Kısmet etti Almanya'dan kalktım geldim, ne dileğim varsa veririsin inşallah çocuklarıma uzun ömürler veresin, kaderlerini güzel yazasın hepimize sağlıklı uzun ömürler veresin.”

“Gani Baba, dileklerimi kabul eyle. A... ile mutlu bir yaşantım olmasını sağla. Gani Baba yüzümü kara çıkartmayasın yardımcım olasın.”

“Biz İstanbul'dan geliyoruz. Annem, kardeşim ve yengem ve amcamın çocuklarıyla seni ziyarete geldik sen dualarımızı kabul eyle. Sen bize sağlık ve ömür boyu mutluluk eyle. Babamın ömrünü uzun eyle. Ona işinde başarı ver. Beni dostlarımdan ayırmayasın. Dostlarım; N..., D..., İ..., O..., H...'den ayırma. Onlara başarı ver. Hepimize şifa eyle. Teyzem ve anneanneme sağlık ve mutluluk ver. Teyzeme ve anneanneme şifa eyle. Gani Baba herkese mutluluk ver.(14-08-2001)”

“Sevgili Gani Baba biz İstanbul'dan geliyoruz, seni ziyarete. Bana, anne, babama, ablama ve aileme mutluluk ver. İyi okuyup mutlu olalım. Evimizden bereket eksik etmesin. Arkadaşlarım; M..., E..., E...'dan beni ayırma. Onarla sağlık ve mutluluk ver. Sevgili Gani Baba herkese mutluluk ver yüce efendimiz. (14-08-2001)”

“Yüce sevgili Gani Baba, bu köydeki son günlerimiz senden en büyük dileğim doktor olmak ve sınıflarımı takdir ile geçmek.(09-05-2001)”

“Gani Baba, Ben D... Tiyatro konusunda yetenekliyim. İlerde ya tiyatrocuya da senarist olmak istiyorum. Hiç biri olmazsa yönetmen olmak istiyorum. Lütfen dualarımı kabul et. Ayrıca anneme ve diğer tüm aile üyelerine sağlık ve huzur nasip eyle. Tüm özel dileklerimle kabul et.”

“Sevgili Gani Baba, senin ziyaretine geldim. Senden rica ederim bize mutluluk, huzur sağlık veresin. Çocuklarıma; akıl, fikir veresin ve zihin açıklığı veresin. B... okula gitsin. Benim ağrılarımı, sızılarımı al. Çok sağ ol.”

“Canım Gani Baba, sen bizim primizsin Gani Baba. Ben seni çok seviyorum Gani Baba. Bize az para ver. Az da babama işinde kazanç Gani Baba dilerim. Sağlık ve huzur ver. Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali.”

5. Bir Sığınak Olarak Görme

“Ya Gani Baba, senin merhametine sığınıyoruz ikimizi koru bizi utandıрма dostluğumuzu ebediye kadar sürsün doğru yolu sen göster bize ikimizi

mahcup etme kimseye karşı. Allah rızası için yalvarırım sana evlerimize huzur ver Allahım yaptığımız suçları affet. Bizi şeytana uydurma. Bütün evliyanın yüzü suyu hürmetine yardım et bize. Ruhunuz şad olsun.”

“Kurban olduğum hak dergahında yatan Gani Baba, (02-08-2001) tarihi sabahında dergahına geldim. Büyüklerimizin öğrettiği şekilde hak yolunda ayrılmamaya, doğruyu, çalışkanlığı, dürüstlüğü ve insanlığımızı senin sayende bulmaya ve gitmeye çalışacağız. Senin gibi hak yoluna gidenlerin koltuğuna sığınmaya geldim. Dileğim öncelikle sağlık sonra senden bana sizin yolunuz uygun olmasını isterim. Kurban olduğum Allah sizleri bizden mahrum bırakmasın.”

“Ya Gani Baba sana sığındım sana geldim. Günahlarımı affeyle. Bir keder verme çocuklarıma ve aileme mutluluklar ver. En derin dileklerle huzurundan ayrılıyorum.(13.9.003)”

6. Ziyaretten Duyulan Memnuniyet ve Sevinci İfade Etme

“Bugün burada ziyaretinde bulunmaktan çok mutluyum ve türbenin güzelliğinde ve temizliğinde emeği geçenlerin dileğini yerine getiresin.(8.8.2003)

“Sevgili Gani Baba buraya gelen bizim gibi tüm insanların dileklerinin kabul olması dileğiyle. Buraya ziyaretine bulunmaktan çok mutlu olduk...”

“Ben yine buradayım iyi ki varsın.”

“Sen dualarımı eksik koma bizden muradımızı yerine getiresin. Senin yolundan, seni seviyoruz. Hep seninle beraberiz. Oy Nurcan’ım Nurcan’ım kurbandır sana canım.”

“Pirimiz Gani Baba Allah bize sizleri ziyaret etmeyi nasip etti. Yüce rabbim sizlerin yüzü suyu hürmetine bizlere her şeyin en hayırlısını versin. Gani Baba ailelerimizi birbirine bağışla. Başta sağlık dilerim Yüce Yaradandan sonrada hayırlı bir kısmet ve iş nasip edin ruhun şad olsun.”

“Canım Gani Baba sana geldim, ziyaret ettim ve çok mutlu oldum. Dua ettim nur içinde yatasın. Bize ne verirsen hayırlısını veresin, çocuklarıma koru, kazadan beladan esirge, dualarımı kabul et canım benim.(29.7.2006)”

“Bugün 29.7.2006.Ankara’dan geldim ve Gani Baba türbesini görüp, anem halalarım ve ben ziyarette bulunduk. Hiç duymadığım bir türbeydi ama gelip gördüm ziyarette bulundum ama çok mutlu oldum. Gani Baba’dan dileğim tüm insanlara sağlık, mutluluk ve kimin gönlünden ne geçiyorsa onu vermesini diliyorum.”

“Hey ulu Gani Babam, kayınbabam ... Gani Baba’nın torunuyum diye övünürdü. Köyümüze geldim, gördüm, çok mutlu oldum. Bu köyde layık olduğun sevgi, saygı ve huzur içinde yatasın, mekânın cennet olsun. Hepimize sağlık, huzur, mutluluk ver gönlünden. Böyle bir büyüğe sahip olduğun için

ne kadar şanslı köy halkı diye düşündüm. Neyse bende bu köyün geliniyim. Saygılarımla...(27.8.2004)”

“Eşimle beraber köyümüze geldik çok mutlu olduk gani babayı ziyaret etmek bizim için çok gurur kaynağı oldu ...(27.8.2004)”

“Gani Baba, ey erenlerin şahı, gönüllerin padişahı, güzel insan temiz insan Gani Baba. Bugün 29.7.2001 huzuruna gelmenin rahatlığı ve huzuru içerisindeyim. Zannedirim ki yanında şeytanlardan, kötülerden, pisliklerden ve zulümlerden uzak bir dünyadayım. Sevgiler dostluklar, güzellikler ve iyiliklerle dolu bir dünyaya gideceğim kabrinden ayrıldıktan sonra. Ruhun şad mekânın cennet olsun.”

“Sevgili Gani Baba, senin bu sene de huzurunda bulunmak benim için kelimelerle anlatılamayacak bir mutluluk. Umarım ki Tanrıdan seni yine ziyarete gelmek nasip olsun inşallah dileklerim kabul olur sevgilerimle... (12.7.2001)”

“Merhaba Gani Baba saygılarımla, kurban olduğum Gani Baba bizi yolumuzdan şaşırtma.14.8.2001 tarihinde yanına geldik. Bizi kötü yollara yoldaş etme ailemi yani annemi, babamı, kardeşlerimi kötü yola düşürme babamın işi açılın herkes gibi çok para kazansın işleri açılın. Ben de okuyup açık lisede diploma alayım kurban olduğum Gani Baba'ya ne olursun buralara kadar geldik inşallah dileklerimiz kabul olur. İnşallah yerinde rahat uyursun ve rahat yatarsın. Beni de doğru yoldan ayırma kurban olduğum senin seven ailem K..., H..., Ç..., C..., G... (14-09-2001)”

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşiğine yüz sürdük. Dua ve dileklerimizi kabul ve makbul eyle yarabbi, haksızlara aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş gönderme ya Gani Baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri ıslah eyle ya Gani Baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba.”

“Ulu Gani Baba, Nur içinde yatasın. Senin gibi ermiş babayı ziyaret için çok şanslıyım herhalde, sen büyüksün senden bir şey istiyorum. Şu ellerimi geçirmeni ve her zaman sevdiğilerimin yanımda olmasını istiyorum. Nur içinde yatasın.”

“Yüce hünkarımız ve Pirimiz Gani Baba, Bu sizin huzurunuzda ikinci kez geliyorum. Allahıma ve sana şükürler olsun ki ikinci kez gelişimde kendime göre az da olsa sana hizmet etmemin mutluluğu içindeyim. Göstermiş olduğun yolda yürümeye çalışmama yardımcı ol. Aileme, çocuklarıma, anneme, babama sağlıklı huzur dolu mutlu günler nasip eyle. Sana inananları ve senin göstermiş olduğun yoldan giden tüm halkımıza yardımını esirgeme kimseyi darda bırakma. İnanıyorum ki geleceğin gençleri senin yolunda daha da ileriye gidecektir. Nur içinde yat. Türbeye emeği geçen herkese senin huzurunda dua ediyorum.”

“Sevgili Gani Baba, Buraya bir kez daha geldim. Sana niyaz etmeye geldim. Gani Baba sen beni ve kardeşimi okut. Cahil yapma. Aileme sağlık ver. Uzun ömür ver. Bizi huzurlu yaşat. Gani Baba biz sana niyaz ederek, dilek dileriz. Seni dedemiz sayarız. Seni çok sever ve sayarız.”

“Gani baba cediti Sultan Garip Musa evlatlarından A... Ö...’in torunu D... Ö... tarafından yazılmıştır. Saygı ve hürmetlerimle.”

“Huzuruna ilk geldiğim günde sana selam olsun. Üniversite sınavımı beklemekteyim hayırlısı neyse o olsun. Sana selam yoluna canım feda olsun. Mutluluk ve afiyet nasip eyle.”

“Sevgili Gani Baba, sana bu ilk gelişim ve bundan dolayı çok mutluyum. Beni doğru yoldan 12 imam yolundan ayırma. Yaşadığım acıların uzakta kalmasını dilerim. Bundan sonra hakkımızda hayırlısının sürmesini, kardeşlerimin yardım etmesini, ablama hayırlı kapılar ortanca abime yardım edip dardaysa yardım etmeni diliyorum.”

“Ya Gani Baba, Arguvan İ... köyünden K... K...tekrar gelmemizi nasip eyle.”

“Erkanı yolumuzun önderi, ermiş kişi ve eri, erlerini ziyarete geldik. Hünkarımızın kimseyi yolsuz , başsız eylemeye. Yolunu seçenlere ve pirini bilenlere ne mutlu. Bizi bu kültürle bu güne kadar getirenlerin pirimiz Gani Baba ve evlatlarına saygılarımı sunarım. Tekkeye hizmet eden ve buna sebep olanların Hacı Bektaşî Veli ve babaları, pirleri yoldaşı olsun. Tüm bu yolda olanlara ve insanlık sevgisi taşıyanlara selam olsun.(29-08-1999)”

“Gani Baba, elim kolum boş geldim sana dualarımızı kabul eyle. Ömrüm olur yolum buraya tekrar düşerse az veya çok iyi veya kötü ne olursa boynunun borcu olsun sana. Nur içinde yat. Senin ve evliyaların sayesinde hayatımızı iyi ve huzurlu yaşıyoruz. Teşekkürler size Allah’ın şefaati sizinle olsun.”

7.Türbe Hizmetkârları ve Emek Edenlere Dua ve Dilekler

“Bugün burada ziyaretinde bulunmaktan çok mutluyum ve türbenin güzelliğinde ve temizliğinde emeği geçenlerin dileğini yerine getiresin.(8.8.2003)”

“Sevgili pirim. Ziyaretine geldik, niyaz ettik, tüm arzularını ta gelemeyenlerin niyazlarını kabul eyle. Salih dedeyle güloy anaya Allah uzun ömür versin ...’ı da en yakın zamanda yanına çağır...”

8.Başkalarının Aleyhine Dua

“Sevgili pirim. Ziyaretine geldik, niyaz ettik, tüm arzularını ta gelemeyenlerin niyazlarını kabul eyle. Salih dedeyle Güloy anaya Allah uzun ömür versin ...’ı da en yakın zamanda yanına çağır...”

9. Genel Dileklerde Bulunma

“Arguka’nın İsa köyünden geldim. Tüm istediklerimi ver ya Gani Baba kurban olayım sana.(9.12.2002)”

“Gani Baba ve Yüce Rabbim benim ve tüm insanların tüm iyi dileklerini kabul eyle, insanlara sağlık, mutluluk ve başarılar dile.(5.8.2006)”

“Sevgili gani baba buraya gelen bizim gibi tüm insanların dileklerinin kabul olması dileğiyle. Buraya ziyaretine bulunmaktan çok mutlu olduk...”

“Gani Baba senin için geldik. Eşim, annem, babam çocuklarım ve bütün bizi sevenlerin dileklerini yerine getirmen için bize yardım et. Geri kalanını da Allah'ım sana havale ediyorum. Sağlık ve sıhhat ver sen her şeyi biliyorsun. (13.7.2005)”

“Büyük Allah'ım sen gönlümüzdekilerin şahidisin senden bir şey saklanmaz esirgeyen ve bağışlayan sensin. Dileklerimizi kabul eyle kusurlarımızı af eyle yüce rabbim.”

“N..., B...,G..., .B..., E..., Ş... Gani Baba herkese yardım et. Herkese kepçyle bize kaşıkla ver. (28.5.2004)”

“Kurban olduğum Gani Baba, kurban olam sana Gani Baba sevdiklerimizi ağlatmayasın düşmanlarımızı güldürmeyesin bizi yarı yolda komayasın Gani Baba kurban olam sana.”

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşಿಗೆ ne yüz sürdük. Dua ve dileklerimizi kabul ve makbul eyle Yarabbi, haksızlara aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş gönderme ya Gani Baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri ıslah eyle ya Gani Baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba.”

“(19-07-2005) tarihinde ziyaret ettiğimiz Gani Baba türbesini son derece tertipli ve düzenli bulduk. Emeği geçen Salih ve Hüseyin Şahin beylere teşekkür ediyor, bu büyük insanların feyiz ve bereketinin Allah'ın yardım ve ihsanının bu topraklardan eksik olmamasını diliyorum.”

“Sevgili Gani Baba, bütün dileklerimin kabul olmasını dua ediyorum. Üniversite tercihimin güzel bir yerde olmasını temenni ediyorum.(20-08-2005)”

10. Günübirlilik ve İlginç Popüler Dilekler

“Merhaba Gani Baba sana bir sürü dileklerde bulunuyoruz, bunu farkındayız ama bir şey daha isteyecektim ne ooolur 1.75 olayım ne oluuuuurr.”

“Aceleye geldi kusura bakma. Ben sağlıklı, mutlu heyecanlı, maceralı bir hayat istiyorum. Ayrıca gitar istiyorum.”

“Ben Gani Baba türbesine geldim beni okutup bir meslek sahibi et. Ya Gani Baba dileklerimi kabul eyle. Günahlarımı affet. Babamı borçlardan kurtar. Sayısal lotoyu vurdurasın.(29-08-1999)”

“Gani Baba, Ben D... Tiyatro konusunda yetenekliyim. İlerde ya tiyatrocuy da senarist olmak istiyorum. Hiç biri olmazsa yönetmen olmak istiyorum.

Lütfen dualarımı kabul et. Ayrıca anneme ve diğer tüm aile üyelerine sağlık ve huzur nasip eyle. Tüm özel dileklerimle kabul et.”

11. Diğer Yazı Yazarlara Mesaj

“Hemşerim nasılsın ben de T...liyim. Köyde görüşürüz.”

12. Mahcubiyet İfadesi

“Ya Gani Gaba sana sığındım sana geldim. Günahlarımı affeyle. Bir keder verme çocuklarıma ve aileme mutluluklar ver. En derin dileklerimle huzurundan ayrılıyorum.(13.9.003)

“Değerli Garip Musa Baba senin yanına çoğu kez geldim ziyaret ettim. Ama her zaman elim boş geldim senden özür dilerim. İnşallah bir işe girer ve elim boş gelmem. Cenabı Allah’tan tek dileğim budur. Seni saygıyla selamlarım.”

“Gani Baba, elim kolum boş geldim sana dualarımızı kabul eyle. Ömrüm olur yolum buraya tekrar düşerse az veya çok iyi veya kötü ne olursa boynumun borcu olsun sana. Nur içinde yat. Senin ve evliyaların sayesinde hayatımızı iyi ve huzurlu yaşıyoruz. Teşekkürler size Allah’ın şefaati sizinle olsun.”

13. Tanrısalılık Yükleme, Bağlılık ve İnanıcı İfade Etme

“Gani Baba biz C... ve I... biz sizin türbenizdeyiz biz size inanıyoruz.”

“Gani Baba sana dileklerimin kabul etmen için yalvarıyorum ne olur kabul et.”

“Sevgili Gani Baba başta peygamber efendimiz(sav) den bu yana gelmiş, geçmişlerinde ve sizinde makamınız cennet olsun. Allah’ım Gani Baba’nın yüzü suyu hürmetine kocamı, beni, çocuğumu ve sevdiğlerimi kötülüklerden koru. Sağlıklı ömürler ver. Aileme dirlik ver. Ağzımın tadını bozma. Sevdiklerimin acısını hiç gösterme. Yavrumu analı babalı büyüt ve Allah’ım hayırlısıyla dünyaya sağlıklı bir yavru getirmemi nasip eyle. Cümleten gelmiş ve geçmişlerimizi ana ve babamızı ve İ... dedemin ruhlarını şad eyle. Onlar bize bu dünyada nasıl baktılarsa sen de onlara orada öyle bak. Sevdiklerime sağlıklı ömürler ver...”

“Bu gece Gani Baba’yı rüyamda gördüm.60-65 yaşında güzel bir bey türbenin üstünde yatıyordu, canım benim...(7.30.2006)”

“Canım Gani Baba sana geldim, ziyaret ettim ve çok mutlu oldum. Dua ettim nur içinde yatasın. Bize ne verirsen hayırlısını veresin, çocuklarımı koru, kazadan beladan esirge, dualarımı kabul et canım benim.(29.7.2006)”

“Selam Gani Baba yine geldik buradayız. Damlayla oturmuş milletin sana yazdıklarını okuyoruz (ee ne yapalım biz yalan söyleyemiyoruz dürüstüz yalan söyleyemiyoruz) şu ÖSS geldi çattı ama bide vurdu geçti. Yani anlayacağın kötü geçti. Buradan bir soğan kokusu geliyor ama bu koku nereden geliyor

bilemeyiz. Burası sıkıcı olsa da arada bir ortam komikleşiyor. Bana da kafa hudey, hudey, hudey, dem, dem, dem(çomar) (şu an dedikoduya daldık).babam babam Gani Babam dileklerimizi kabul et yüce zat. Seni seviyoruz ve her zaman da yanımızda olduğunu düşünüyoruz. Sen de bizi sev ve dileklerimizi kabul eyle. Her zaman sana dilemeye geleceğiz bizi unutma... giiz-dam!"

"Hey ulu Gani Babam, kayınbabam ... Gani Babanın torunuyum diye övünürdü. Köyümüze geldim, gördüm, çok mutlu oldum. Bu köyde layık olduğun sevgi, saygı ve huzur içinde yatasın, mekânın cennet olsun. Hepimize sağlık, huzur, mutluluk ver gönlünden. Böyle bir büyüğe sahip olduğun için ne kadar şanslı köy halkı diye düşündüm. Neyse bende bu köyün geliniyim. Saygılarımla...(27.8.2004)"

"N..., B...,G..., .B..., E..., Ş... Gani Baba herkese yardım et. Herkese kepçeyle bize kaşıkla ver.(28.5.2004)"

"Kurban olduğum gani baba bu sene üniversiteyi kazandım geldim. Hayırlısıyla bitirmeyi nasip eyle ve en kısa zamanda mesleğimi elime almama yardım et yol arkadaşım ol. Kurban olurum sana ailemi sıkıntıya sokma. şahi merdan Ali aşkına annemin üzerinden şu hastalığı at anneme sağlığını ver ve babamın işlerini yerine yoluna sok. ve son olarak T... ile aramız hep iyi olsun birbirimizi deliler gibi sevip sonumuz evlilik olsun, sen yetiş yardım et.(8.9.2004)"

"Sevgili Gani Baba, dualarımın en azından bir kısmını kabul edersen sevinirim. Her şeyin hayırlısı olsun. Büyük sabrından bizlerde alırız umarım. Huzur içinde yat. Doğan güneşle gelen mutluluk batan güneşle bitmesin."

"Gani Baba seni bugün yani 10.7.2001 tarihinde ziyarete geldik. Biz yani M..., S... ve B..., sana inandığımızı bildirir ve dileklerimizi gerçekleştirmeni umarız. İnşallah içimizden dilediğimiz dileklerimiz kabul olur tekrar gelmek üzere..."

"Gani Baba, sevgili Gani Baba, sana bugün yani 29.1.2001 tarihinde başvurduğum yerinde diz çöküp dualar ettim inşallah beni polis yaparsın ve bende çok mutlu olurum. Dileğimi kabul edersen çok sevinirim. Saygılarımla..."

"Ulu insan gani baba, bu sene sana ikinci gelişim. Sana bundan önce S... ve M... gelmişim. Şimdi de kardeşim ufukla geldim. Sana ettiğim duaları ve dilekleri kabul etmeni dilerim. Kardeşimin ve ailemin dileklerini kabul edersen çok sevineceğimi bilmeni isterim. Buraya sana inanarak ve güvenerek geldik, inanarak ta akacağız. Kardeşim U... doktor olmayı ve hayatta mutlu olmayı diledi. Ben dileğimi yazmak istemem sen bil yeter. Bugün biraz acelem var sonradan sana tekrar geleceğim. Dileklerimi gerçekleştirmen dileğiyle...(31.7.2001)"

“Merhaba Gani Baba saygılarımla, kurban olduğum Gani Baba bizi yolu-muzdan şaşırtma. 14.8.2001 tarihinde yanına geldik. Bizi kötü yollara yoldaş etme ailemi yani annemi, babamı, kardeşlerimi kötü yola düşürme babamın işi açılsın herkes gibi çok para kazansın işleri açılsın. Ben de okuyup açık lisede diploma alayım kurban olduğum Gani Baba ya ne olursun buralara kadar geldik inşallah dileklerimiz kabul olur. İnşallah yerinde rahat uyursun ve rahat yatarsın. Beni de doğru yoldan ayırma kurban olduğum senin seven ailem K..., H..., Ç..., C..., G... (14-09-2001)”

“Kurban olduğum Gani Baba, 50 yıl sonra senin türbenin açılış nedeniyle kısmet edip beni yanına çağırdın. İnşallah ölmeye bir daha kısmet eder beni yanına çağırırsın. Büyük dedem senden arzu halim hürmetinle evvela eşime sonra bana sağlık sıhhat diler torunların K..., E... ve N...ya hayatları boyunca sağlık ve mutluluklar niyaz ederim torunlarıma sağlık ve sıhhat senin ümmetinle onların güzel mevkilere gelmelerini bütün kötülüklerden uzak tutulmasını kebirinde aşkı niyaz ederim A... Baba torunu A... ve Z...’ten doğma M... K... Türbenin yapılmasında emeği geçenlere verilen lokmaları Allah katında hakka geçsin Gönülüm ferah bu güzel türbe sana layık kabrin nur olsun Gani Baba, kızım N...’nın dileklerinin kabul eyle” (04-08-2007)”

“Gani Baba, benim ve ailemin dualarını kabul etmen umuduyla. Baba ve aileme sağlık ver. Ne olur derslerimde başarılı olayım. Buraya üçüncü uğrayışım bir kere daha yazı yazmıştım. İnşallah beni doktor edersin.(12-08-2004)”

“Kurban olduğum Gani Baba, kurban olam sana Gani Baba sevdiğimizi ağlatmayasın düşmanlarımızı güldürmeyesin bizi yarı yolda komayasın Gani Baba kurban olam sana.”

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşiğine yüz sürdük. Dua ve dileklerimizi kabul ve makbul eyle yarabbi, haksızlara aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş gönderme ya Gani Baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri ıslah eyle ya Gani Baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba.”

“Ulusun âlimsin, bulunmaz eşin cihana gelmez, senin emsalin toprağı ekin kunduru eyledin şu başsız millete bir kelam ya Gani Baba.(08-06-2008)

“Ulu Gani Baba, Nur içinde yatasın. Senin gibi ermiş babayı ziyaret için çok şanslıyım herhalde, sen büyüksün senden bir şey istiyorum. Şu ellerimi geçirmeni ve her zaman sevdiğimin yanımda olmasını istiyorum. Nur içinde yatasın.”

“Gani Baba, ben B... senin yanına gelmeyeli çok uzun zaman oldu, şimdi sıra hasret gidermede. Halamlara geldik ve ben de sana uğradım neyse boş ver ben içimi dökeyim bir an önce. Açıkçası çok dertliyim çok. Niye mi? Neden o kadar çok ki ne anlatmaya gücüm yeter ne de senin dinlemeye. Bir kere

bu köyden bıktım. Bunaliyorum ya kimsenin işi gücü kalmamış gibi onun bunun arkasından konuşuyor Allaha şükür böyle bir derdim yok ama olsun. Allahtan arkadaşlarla aram iyiydi, onlarla da bozuşsaydım kesin kafayı yerdim. Ay yine saçmaladım ya. Bu sene lise sonu okuyucum anlayacağım ÖSS kapıyı çalıyor nasıl kazanıcam hakkında hiçbir fikrim yok. Gönlümdede yatan edebiyat öğretmenliği ama puanı da adı kadar güzel tavanda yani şu andaki tek dileğim yok hayır tek değil en büyük dileğim edebiyat öğretmenliğini tutturmak. Yalvarırım bana yardım et kendime ne kadar güvensen de tamam yalan söyledim güvenmeye çalışsam da olmuyor. ÖSS isme bak insan okurken korkuyor valla. Düşünmek istemesem de geliyor aklıma ya kazanamazsam. Korkunç dimi. Neyse böyle sıkıcı konuları kenara atalım senden üç beş şey daha istiysem ama ne yazık ki buraya yazamıyorum sakıncalılar. Yok, yanlış anlama çok özel şeyler değil güzel şeyler ama biri çıkar okur olmaz şimdi büyüsü bozular. Biliyorum çok konuşuyorum ama napayım anlatmazsam patlarım. Senden başka güveneceğim kimse kalmadı yani gittiler. Bugün ağustosun onüçü ve üç gün sonra yani on altısında doğum günüm 17 yaşına giriyorum yaşlandım be. Hakikaten 17 yaş ne demek gitti. Ömrümün yarısı yardım ette çok güzel geçsin bak ama parantez içinde çok büyük dilek dileyeceğim kabul et (...) işte diledim. Yalvarırım kabul et. Tek bizimkiler gidiyor oysaki sana üç beş şey daha anlatırdım. Daha hareketli kısma gelmemiştim hâlbuki. Çok fırlama ve geveze bir karakterim dimi. Yalvarırım dileklerimi kabul et her zaman mutlu ve huzurlu olalım ailecek ve sevdiklerimizle, seni seviyorum (Allah canımı alsın ki doğru) (13-08-2004)”

“Kurban olduğum Gani Baba, Sen bana hayırlı meslekler ver ve sevdiğimle evlenmemi sağla sen elimizden tut yardım et bizi hiç ayırma Derviş Aliyi seversen gönlüm senle yoluna kurban olurum dileklerimi ver boş gönderme beni.(08-09-2004)”

“Ya Gani Baba sen bana yardım et. Şu an bilmem nedendir, senden olan isteklerim dualarım aklıma gelmiyor. Ama Gani Baba sen içimi bilirsin, her gece uyumadan önceki dualarımı duyarsın. Bana ve aileme yardım et. Kazadan beladan koru Gani Baba... sana özellikle Samsun'da çok ihtiyacım oluyor. Hep yanımda ol. Beni affet.(sen niye olduğunu bilirsin)”

“Sevgili Gani Baba bu sana ilk gelişim inanarak hissederek yüzümü önüme sürerek geldim. Senden öncelikle hakkımıza hayırlısını aileme ve baba huzur sağlık, mutluluk ve bereket diliyorum. Sana inandım, seni bildim dualarımın kabul olacağına inanıyorum. Sevdiğim insanla bir ömür birlikte gelip önünde diz çökmek yüz sürmek istiyoruz. Ne olur Gani Baba önce Allah'a sonra sizlere inandım. Sen dualarımızı kabul et Gani Baba yattığın yer Cennet olsun.”

“Biz babaannem, annem, babam, kardeşim, halam, eniştem buraya geldik. Türbeyi çok beğendik. Geçen yılda gelmiştik ama o zaman yapım çalışmalarına yeni yeni başlanmıştı. Bizimde türbeden (Gani Baba'dan) istediklerimiz sağlık mutluluk ve başarıdır. (12-09-1999)”

“Ben Gani Baba türbesine geldim beni okutup bir meslek sahibi et. Ya Gani Baba dileklerimi kabul eyle. Günahlarımı affet. Babamı borçlardan kurtar. Sayısal lotoyu vurdurasın.(29-08-1999)”

“Sevgili Gani Baba, Tüm günahlarımızı affet.”

“Evlialar Şahı Ya Gani Baba, yolumuz önderi, yüce piri. Bizde herkes gibi senin huzuruna gelip adağımızı yerine getirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Yüce; Gani Baba günahlarımızı affeylesin. Hizmetimizi dergâhına kayıt eylesin. Darda zorda kalan tüm iyi niyetli canlara yardım edesin. Emekleri boşa çıkarmayasın. Aileme ve bana yardım edesin. Saygılar sunarım. Bu türbenin yapılışında emeği geçen herkese teşekkür eder. Tekrar gelmek nasip edesin.(09-08-2000)”

“Ya Gani Babamız, beni ve ailemi koru dert verip derman olmayasın. Bizi dilediğimiz mesleklere veresin, ilk defa Sivas'a Gani Baba'ya geldim. Biz bir kooperatifteyiz yarın kura çekilecek iyi bir yer düşün Gani Baba yardımımız ol günahlarımızı affet. Doğru yoldan çıkarma. Babama iyi bir iş ver. Şeytana inandırma şeytanın pis işlerine bulaştırma (08-05-2000).

“Gani Babamız, aileme ve tüm köylümüze önce huzur sağlık ve mutluluk ver. Anamı, babamı başımdan eksik etme. Yüceliğini üzerimizden eksik etme.”

“Huzuruna ilk geldiğim günde sana selam olsun. Üniversite sınavımı beklemekteyim hayırlısı neyse o olsun. Sana selam yoluna canım feda olsun. Mutluluk ve afiyet nasip eyle.”

“Sevgili Gani Baba, sana bu ilk gelişim ve bundan dolayı çok mutluyum. Beni doğru yoldan 12 imam yolundan ayırma. Yaşadığım acıların uzakta kalmasını dilerim. Bundan sonra hakkımızda hayırlısının sürmesini, kardeşlerimin yardım etmesini, ablama hayırlı kapılar ortanca abime yardım edip dardaysa yardım etmeni diliyorum.”

“Her toplumun bir feneri vardır. Aydınlatır. Yürüdüğün ilim irfan ve çile yolunda bizlere bu çığırı açtığın için sana minnettarız. Hele şu günlerde şeriatçı yobazların tekrar harlamaya başladığı bugünlerde seni daha iyi anlıyorum Gani Baba murat ehlinin muradını veresin. Haksızın hakkından gelesin. Yürümeye yoldaş etme Ya Gani Baba saygılarımla.(03-02-2006)”

“Torunlarım annelerine babalarına hayırlı evlatlar olsunlar. Onların dileklerini kabul eyle. Bütün insanlarla beraber, çocuklarımıza da sağlık, mutluluk veresin. Çocuklarımın acısını gösterme, bana da hayırlı ölümler nasip edesin. Ya Gani Baba.(26-08-2001)”

“Gani Baba, türbeni ilk defa ziyaret ediyoruz. Aileme birlikte sağlıklı ve huzur dolu bir yaşam diliyorum. Dileklerimizi yazmak çok uzun sürer. E... öğretmen olmak istediğini söylüyor. Şu anda 3,5 yaşında, inşallah çevresine ve milletine hayırlı bir insan olur. Dualarını üstümüzden esirgeme, senin yardımını bekliyoruz. Tüm insanların bütün dileklerini kabul eyle.(26-08-2001)”

“Sevgili Gani Baba, biz iki kişiyiz. B... ve D... Bu güzel günü sana borçluyuz. Sen içimizde sürekli yaşayacaksın. Üniversite sınavlarımı sana olan dualarımızla kazandık. İnşallah seneye geldiğimizde hayırlı işlerle geliriz Ya Gani Baba, inşallah bütün aile sağlıklı, mutlu, huzurlu olur. Huzur içinde yat Gani Baba.(02-09-2001)”

“Gani Baba, dileklerimi kabul eyle. A.... ile mutlu bir yaşantım olmasını sağla. Gani Baba yüzümü kara çıkartmayasın yardımcım olasın.”

“Sivashlı S... K... (01-09-2001) tarihinde ziyaret ettim cümlesinin dileğini, muradını ver içerisinde yavrularımın benim de nasip eyle. Ö...’ümün ve İ...’imin canlarını sağ eyle. Kazançlarını bol eyle. İşleri rast gelsin ya derviş Muhammed.

“Ya Gani Baba, Arguvan İ... köyünden K... K..., tekrar gelmemizi nasip eyle.”

“Gani Baba, benim gelme sebebim çok korkuyorum ama her şeyden bu korkumu yenmek için size geldim şu korkumu kaybedin lütfen. (06-07-2005)”

“Gani Baba, Ben D... Tiyatro konusunda yetenekliyim. İlerde ya tiyatrocuya da senarist olmak istiyorum. Hiç biri olmazsa yönetmen olmak istiyorum. Lütfen dualarımı kabul et. Ayrıca anneme ve diğer tüm aile üyelerine sağlık ve huzur nasip eyle. Tüm özel dileklerimle kabul et.”

“Gani Baba, elim kolum boş geldim sana dualarımızı kabul eyle. Ömrüm olur yolum buraya tekrar düşerse az veya çok iyi veya kötü ne olursa boynumun borcu olsun sana. Nur içinde yat. Senin ve evliyaların sayesinde hayatımızı iyi ve huzurlu yaşıyoruz. Teşekkürler size Allah’ın şefaati sizinle olsun.”

“Canım Gani Baba, sen bizim pirimizsin Gani Baba. Ben seni çok seviyorum Gani Baba. Bize az para ver. Az da babama işinde kazanç Gani Baba dilerim. Sağlık ve huzur ver. Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali.”

14. Eş, Kısmet Açılması ve Sevdiğine Konuşma, Sevdiği İle İyi Geçinme İsteği

“Pirimiz Gani Baba Allah bize sizleri ziyaret etmeyi nasip etti. Yüce Rab-bim sizlerin yüzü suyu hürmetine bizlere her şeyin en hayırlısını versin. Gani Baba ailelerimizi birbirine bağışla. Başta sağlık dilerim Yüce Yaradandan sonrada hayırlı bir kısmet ve iş nasip edin ruhun şad olsun.”

“Gani Baba senden tek bir isteğim var. Sevdiğimle aram hep kötü onu çok sevdiğimi söylemem için güç ver bana ne olur. Allah, Muhammet, ya Ali...”

“Kurban olduğum Gani Baba bu sene üniversiteyi kazandım geldim. Hayırlısıyla bitirmeyi nasip eyle ve en kısa zamanda mesleğimi elime almama yardım et yol arkadaşım ol. Kurban olurum sana ailemi sıkıntıya sokma. şahi merdan Ali aşkına annemin üzerinden şu hastalığı at anneme sağlığını ver ve babamın işlerini yerine yoluna sok. ve son olarak T... ile aramız hep iyi olsun birbirimizi deliler gibi sevip sonumuz evlilik olsun, sen yetiş yardım et.(8.9.2004)”

“Ulu ve yüce insan Allahın Sevgili kulu Gani Baba, uzun yıllar sonra senin ziyaretine geldim. Bu günleri yaşamak, görmek beni çok mutlu etti. Yüce Allah'ın ve sizin gibi Allah'ın sevgili kullarının inancı ile yolumuzu aydınlat-sın. Bütün kalbimle istediğim dilediğim dualarımı kabul edin. Özellikle seçtiğim bu sayfanın benim için çok büyük bir özelliği var. Bu tarihle başlayan ve bir ömür boyu devam etmesini istediğim dileğimi önce Yüce Allah'tan sonra Ulu insan Gani Baba senden istiyorum. Yolumu şansımı bahtımı aydınlat her şeyi gönlüme göre ver. Seven kullarını birbirinden ayırma. Yüce Allah'tan tekrar ziyaretine gelmeyi yalnız bu sefer gönlümdeki insanla birlikte gelmeyi ve ziyaret etmeyi nasip etmesini istiyorum. Yeriniz mekânınız cennet olsun. İnancınız sevdiğiniz ve dualarınız hep bizimle olsun.(27-05-2002)”

“Kurban olduğum Gani Baba, Sen bana hayırlı meslekler ver ve sevdiğimle evlenmemi sağla sen elimizden tut yardım et bizi hiç ayırma. ...yi seversen gönlüm senle yoluna kurban olurum dileklerimi ver boş gönderme beni.(08-09-2004)”

“Gani Baba, G... halama en kısa zamanda hayırlı bir kısmet nasip eylesin. S... B...’ın en kısa zamanda hayırlı kısmetini açasın.(09-08-2003)”

“Gani Baba, senden sadece O...’u istiyorum. Ben onu çok seviyorum. Lütfen bana yardım et.”

15. Düşünce Paylaşımı, Selamlaşma

“Merhaba ben böyle şeylere inanmam. İnanmadığım şeyler de beni aşar sen veya bir başkasından dilek dilemem. Çünkü hayatı kendim belirlerim. Dilekle milekle işim olmaz. Buraya her ne yazıldıysa atılacak. Bu benim tarzım kusura bakmam. Hoşça kal”

“Selam Gani Baba yine geldik buradayız. D... ile oturmuş milletin sana yazdıklarını okuyoruz(e ne yapalım biz yalan söyleyemiyoruz dürüstüz yalan söyleyemiyoruz) şu ÖSS geldi çattı ama bide vurdu geçti. Yani anlayacağın kötü geçti. Buradan bir soğan kokusu geliyor ama bu koku nerden geliyor bilemeyiz. Burası sıkıcı olsa da arada bir ortam komikleşiyor. Bana da kafa hudey, hudey, hudey, dem, dem, dem(çomar)(şu an dedikoduya daldık).babam babam Gani Babam dileklerimizi kabul et yüce zat. Seni seviyoruz ve her zaman da yanımızda olduğunu düşünüyoruz. Sen de bizi sev ve dileklerimizi kabul eyle. Her zaman sana dilemeye geleceğiz bizi unutma... giii-dam!”

“Ömrümü geçirdim, hepte nafile. Meyil verme cahil ile gaffle, hak yeme, iyi bak mazlum ile sefile, gidiyorum bu dünyadan hakkınızı helal eyle.”

“Bir Salı günü ziyaret ettiğimiz türbeyi bakımlı ve temiz bulduk emeği geçenlere teşekkürler.(19-07-05)”

“Gani Baba, ben B... senin yanına gelmeyeli çok uzun zaman oldu, şimdi sıra hasret gidermede. Halamlara geldik ve ben de sana uğradım neyse boş ver ben içimi dökeyim bir an önce. Açıkçası çok dertliyim çok. Niye mi?”

Neden o kadar çok ki ne anlatmaya gücüm yeter ne de senin dinlemeye. Bir kere bu köyden bıktım. Bunaliyorum ya kimsenin işi gücü kalmamış gibi onun bunun arkasından konuşuyor Allah'a şükür böyle bir derdim yok ama olsun. Allah'tan arkadaşlarla aram iyiydi, onlarla da bozuşsaydım kesin kafayı yerdim. Ay yine saçmaladım ya. Bu sene lise sonu okuyucum anlayacağın ÖSS kapıyı çalıyor nasıl kazanıcam hakkında hiçbir fikrim yok. Gönülümde yatan edebiyat öğretmenliği ama puanı da adı kadar güzel tavana da yani şu andaki tek dileğim yok hayır tek değil en büyük dileğim edebiyat öğretmenliğini tutturmak. Yalvarırım bana yardım et kendime ne kadar güvensen de tamam yalan söyledim güvenmeye çalışsam da olmuyor. ÖSS isme bak insan okurken korkuyor valla. Düşünmek istemesen de geliyor aklıma ya kazanamazsam. Korkunç dimi. Neyse böyle sıkıcı konuları kenara atalım senden üç beş şey daha istiysem ama ne yazık ki buraya yazamıyorum sakıncalılar. Yok, yanlış anlama çok özel şeyler değil güzel şeyler ama biri çıkar okur olmaz şimdi büyüğü bozulur. Biliyorum çok konuşuyorum ama napayım anlatmazsam patlarım. Senden başka güveneceğim kimse kalmadı yani gittiler. Bugün ağustosun onüçü ve üç gün sonra yani on altısında doğum günüm 17 yaşına giriyorum yaşlandım be. Hakikaten 17 yaş ne demek gitti. Ömrümün yarısı yardım ette çok güzel geçsin bak ama parantez içinde çok büyük dilek dileyeceğim kabul et (...) işte diledim. Yalvarırım kabul et. Tek bizimkiler gidiyor oysaki sana üç beş şey daha anlatırdım. Daha hareketli kısma gelmemiştim hâlbuki. Çok fırlama ve geveze bir karakterim dimi. Yalvarırım dileklerimi kabul et her zaman mutlu ve huzurlu olalım ailecek ve sevdiklerimizle, seni seviyorum (Allah canımı alsın ki doğru) (13-08-2004)"

"Gani Baba, (02-09-2001) tarihinde sazımla aziz naşının yanında deyişlerimi söylemek kısmet oldu. Sizlere hizmet etmekten onur duyuyorum. Sizler biz ozanların ilhan kaynağısınız. Çünkü Anadolu'ya siz ve sizin gibi aydın Evliyalar ışık tuttu. Bu duygularla Aşkı niyazımı bir kez daha teyit ediyorum. (02-09-2001)"

16. Ekonomik Destek Beklentisi

"Yüce hünkarımız ve Pirimiz Gani Baba, Bu sizin huzurunuzda ikinci kez geliyorum. Allahıma ve sana şükürler olsun ki ikinci kez gelişimde kendime göre az da olsa sana hizmet etmemin mutluluğu içindeyim. Göstermiş olduğun yolda yürümeye çalışmama yardımcı ol. Aileme, çocuklarıma, aneme, babama sağlıklı huzur dolu mutlu günler nasip eyle. Sana inananları ve senin göstermiş olduğun yoldan giden tüm halkımıza yardımını esirgeme kimseyi darda bırakma. İnaniyorum ki geleceğin gençleri senin yolunda daha da ileriye gidecektir. Nur içinde yat. Türbeye emeği geçen herkese senin huzurunda dua ediyorum."

"Sevgili Gani Baba önce Allah'ı sonra sizleri çok seviyorum. E...i, Z...i M...i bana ve hepimize bağışla. Önce canımıza sağlık ver sonra çocukları-

mıza ve bize hayırlı hayırlı bul para ver sevdiklerim herkes sana ve Allah'a emanet olsun. E...'in muradının en iyi şekilde olmasına yardım et ve senin gibilerini çok seviyorum. Gani Baba evlatlarıma hayırlı evlatlar ver inşallah seni seviyorum Gani Baba yeter ablam da aynısını istedi.(29.7.2006)"

"Ya Gani Baba tüm cümle âleme sağlık, sıhhat ver. Çocuklarıma sağlık ver. Bol kazanç Nasip eyle okullarında da başarılar sağla zihin açıklığı ve dirlik düzenliğimizi bozma.(05-08-2000)"

"Pirimiz Gani Baba, niyet ettik geldik yanına yavrularımıza uzun ömür veresin. Bol kazançlar, hayırlı kaderler veresin. Eşime sağlıklı bol kazanç veresin. Benim sağlığımı versin kuzularımdan kardeşlerimden ayırmasın."

"Canım Gani Baba, sen bizim pirimizsin Gani Baba. Ben seni çok seviyorum Gani baba. Bize az para ver. Az da babama işinde kazanç Gani Baba dilerim. Sağlık ve huzur ver. Ya Allah Ya Muhammed Ya Ali."

17. Adağı Yerine Getirdiğini Hatırlatma

"Yüce Hünkarımız ve Pirimiz; Gani Baba, Allahıma ve sana çok şükürler olsun ki adak etmiş olduğum kurban adağımı yerine getirdim. Bunun haklı gururu ve kıvanç içerisindeyim. Yüce Allahım Gani Baba Sultanın yüzü suyu hürmetine günahlarımızı affeyesin. Hizmetlerimizi başa çıkarmasın. Darda, zorda kalan tüm iyi niyetli canların carlarına yetişesin. Ya Pir! Senin huzurunda Allah'a münacatlarımı naçizane dile getirmeye çalışıyorum. Beni, ailemi ve tüm iyi niyetli canları haksıza yoldaş etmeye, yaramaza daş getirmeyesin. Ablamı hayırlı selamete olan kullarından eylesin. Ya Gani Baba; bizi de sonu gelmiş kullarından eylesin. Ya Pir! Basiret gözü ile bakılınca senin azametinin karşısında bizim naçizane bedenimiz deryada bir damla misali arz etmekte. Ya Gani Baba! Emeklerimizi dergahında kabul eylesin. Sana münacatımı naçizane bu kadar yaptım. Allah gönlümüze göre versin diyorum(05-08-2000)"

"Evliyalar Şahu Ya Gani Baba, yolumuz önderi, yüce piri. Bizde herkes gibi senin huzuruna gelip adağımızı yerine getirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Yüce; Gani Baba günahlarımızı affeyesin. Hizmetimizi dergahına kayıt eylesin. Darda zorda kalan tüm iyi niyetli canlara yardım edesin. Emekleri boşa çıkarmayasın. Aileme ve bana yardım edesin. Saygılar sunarım. Bu türbenin yapılışında emeği geçen herkese teşekkür eder. Tekrar gelmek nasip edesin.(09-08-2000)"

"Emanetini getirdim kabul eyle, dertlerimizi şifa eyle, dualarımızı kabul eyle, sağlık ve huzur eyle gani baba...(30.7.2006)"

18. Umudu Belirtme

"Bir daha gelirim eğer inşallah dileklerim kabul olmuş, muradım yerine gelmiş olur. .(28.5.2004)"

19. Türbede Yatan Şahsı Model Aldığını İfade Etme

“Allah’ın lütfünde erenler mertebesine ulaşmış, erenler dergâhına girmiş, özü bir sözü bir Gani Baba; türbene gelip ziyareti ihsan eyledim. Senden sadece öbür dünyada huzur bulmanı ve mekânının cennet olmasını temenni ederim. Senin ve senin gibi hak yolundan giden insanlardan olmayı yüce ve ulu Allah’tan tüm kalbim ve kişiliği temiz olan insanlara temenni eder kabrinin önünde eğilirken 19.8.2006 tarihinde ve ileriki tarihlerde sana kavuşmak dileğiyle. Kabrinin taşlarından öpeyim. Allah’tan rahmet dilerim.(19.8.2006)”

“Nesli 12 imama dayanan Pirimiz Gani Dede sizin gibi nesli pak erleri evliyaları ziyaret etmek tüm dünya Türk ve Alevilerin görevi olmalı. Sizler seneler evvelden Ehlibeyt sevgisini yolumuzu gelenek ve göreneklerimiz bize sevdiren evliyalarımızdandır. Şimdi ise sizin ehlibeyt sevginin elimize-belimize dilimize felsefemizi ileriki gençlere itikatlı imanlı ehlibeyt ve insanlık sevgisiyle dolu nesillere bırakabilirsek sizlerin duasını almış olacağız. Sizler bu yolu unutmamamız için bize dua edin bizler sizlerin duaları ile varız. Ve var olacağız. Tekrar size ve Ceddi pakınıza olan sevgimden dolayı sizlerden benim ailem, eşimi çocuklarım, annem, babam ve tüm G... ailesine duanız üzerinden eksik etmesin bizleri sizin duanız yüceltsin. Mutlu etsin, sağlıklı kalsın, duaların bizimle olsun.(31-08-2000)”

20. Aşırı Ta’zimde Bulunma

“Allah’ın lütfünde erenler mertebesine ulaşmış, erenler dergâhına girmiş, özü bir sözü bir Gani Baba; türbene gelip ziyareti ihsan eyledim. Senden sadece öbür dünyada huzur bulmanı ve mekânının cennet olmasını temenni ederim. Senin ve senin gibi hak yolundan giden insanlardan olmayı yüce ve ulu Allah’tan tüm kalbim ve kişiliği temiz olan insanlara temenni eder kabrinin önünde eğilirken 19.8.2006 tarihinde ve ileriki tarihlerde sana kavuşmak dileğiyle. Kabrinin taşlarından öpeyim. Allah’tan rahmet dilerim.(19.8.2006)”

“Ben A..., ilk defa geliyorum. Çok güzel böyle türbelere gelince ne yazılır, ne yapılır bilmiyorum. Kusurlarımı, günahlarımı başışla yarabbim. Allahımdan tek dileğim; sağlık, huzur, mutluluk. Tüm ailemin mutlu olmasını diliyorum ve önünde saygı ve sevgi ile eğiliyorum.(02-09-2000)”

“Gani Babamız, aileme ve tüm köylümüze önce huzur sağlık ve mutluluk ver. Anamı, babamı başışmdan eksik etme. Yüceliğini üzerimizden eksik etme.”

“Gani Baba, sevgili Gani Baba, sana bugün yani 29.1.2001 tarihinde başvurduğum yerde diz çöküp dualar ettim inşallah beni polis yaparsın ve bende çok mutlu olurum. Dileğimi kabul edersen çok sevinirim. Saygılarımla...”

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşliğine yüz sürdük. Dua ve dileklerimiz kabul ve makbul eyle Yarabbi, haksızlara aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş

gönderme ya Gani Baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri islah eyle ya Gani Baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba.”

21. Dileğin Kabulü Şartıyla Ziyaret Sözü

“Gani Baba, çok sevgili yüce Gani Baba, Gani Baba bugün sana ziyarete geldik. Eğer bir gün büyürsem sana söz veriyorum ki kurban getireceğim. Ben büyüyünce doktor olmak istiyorum. Eğer bu dileğim yerine gelirse çok sevineceğim. İnşallah okulumu bitirip ve takdirle geçmemi diliyorum. Yine buraya dileğim olursa seni sık sık ziyaret ederim.”

22. Gizli veya Özel Dilekte Bulunma

“Kardeşim E... ve ben E...’ı seviyoruz. Başarılı olacağız dileğimiz tutsun. (13.7.2005)”

“Sen dualarımı eksik koma bizden muradımızı yerine getiresin. Senin yolundanız. Seni seviyoruz. Hep sizinle beraberiz. Oy Nurcan’ım Nurcan’ım kurbandır sana canım.”

“Gani Baba sana dileklerimin kabul etmen için yalvarıyorum ne olur kabul et.”

“Sevgili Gani Baba, senin bu sene de huzurunda bulunmak benim için kelimelerle anlatılamayacak bir mutluluk. Umarım ki tanrıdan seni yine ziyarete gelmek nasip olsun inşallah dileklerim kabul olur sevgilerimle... (12.7.2001)”

“Gani Baba seni bugün yani 10.7.2001 tarihinde ziyarete geldik. Biz yani melek, S... ve B... sana inandığımızı bildirir ve dileklerimizi gerçekleştirmeni umarız. İnşallah içimizden dilediğimiz dileklerimiz kabul olur tekrar gelmek üzere...”

“Ulu insan Gani Baba, bu sene sana ikinci gelişim. Sana bundan önce sevgi ve meleklerle gelmiştim. Şimdi de kardeşim ufukla geldim. Sana ettiğim duaları ve dilekleri kabul etmeni dilerim. Kardeşimin ve ailemin dileklerini kabul edersen çok sevineceğimi bilmeni isterim. Buraya sana inanarak ve güvenerek geldik, inanarak ta akacağız. Kardeşim ufuk doktor olmayı ve hayatta mutlu olmayı diledi. Ben dileğimi yazmak istemem sen bil yeter. Bugün biraz acelem var sonradan sana tekrar geleceğim. Dileklerimi gerçekleştirmen dileğiyle...(31.7.2001)”

“Gani Baba, ben B... senin yanına gelmeyeli çok uzun zaman oldu, şimdi sıra hasret gidermede. Halamlara geldik ve ben de sana uğradım neyse boş ver ben içimi dökeyim bir an önce. Açıkçası çok dertliyim çok. Niye mi? Neden o kadar çok ki ne anlatmaya gücüm yeter ne de senin dinlemeye. Bir kere bu köyden bıktım. Bunalıyorum ya kimsenin işi gücü kalmamış gibi onun bunun arkasından konuşuyor Allah’a şükür böyle bir derdim yok ama ol-

sun. Allah'tan arkadaşlarla aram iyiydi, onlarla da bozuşsaydım kesin kafayı verdim. Ay yine saçmaladım ya. Bu sene lise sonu okuyucum anlayacağın ÖSS kapıyı çalıyor nasıl kazanıcam hakkında hiçbir fikrim yok. Gönlümdede yatan edebiyat öğretmenliği ama puanı da adı kadar güzel tavanda yani şu andaki tek dileğim yok hayır tek değil en büyük dileğim edebiyat öğretmenliğini tutturmak. Yalvarırım bana yardım et kendime ne kadar güvensen de tamam yalan söyledim güvenmeye çalışsam da olmuyor. ÖSS isme bak insan okurken korkuyor valla. Düşünmek istemesen de geliyor aklıma ya kazanamazsam. Korkunç dimi. Neyse böyle sıkıcı konuları kenara atalım senden üç beş şey daha istiysem ama ne yazık ki buraya yazamıyorum sakıncalılar. Yok, yanlış anlama çok özel şeyler değil güzel şeyler ama biri çıkar okur olmaz şimdi büyüğü bozulur. Biliyorum çok konuşuyorum ama napayım anlatmazsam patlarım. Senden başka güveneceğim kimse kalmadı yani gittiler. Bugün ağustosun on üçü ve üç gün sonra yani on altısında doğum günüm 17 yaşına giriyorum yaşlandım be. Hakikaten 17 yaş ne demek gitti. Ömrümün yarısı yardım ette çok güzel geçsin bak ama parantez içinde çok büyük dilek dileyeceğim kabul et (...) işte diledim. Yalvarırım kabul et. Tek bizimkiler gidiyor oysaki sana üç beş şey daha anlatırdım. Daha hareketli kısma gelmemiştim hâlbuki. Çok fırlama ve geveze bir karakterim dimi. Yalvarırım dileklerimi kabul et her zaman mutlu ve huzurlu olalım ailecek ve sevdiklerimizle, seni seviyorum (Allah canımı alsın ki doğru) (13-08-2004)”

“Ya Gani Babamız, beni ve ailemi koru dert verip derman olmayasın. Bizi dilediğimiz mesleklere veresin, ilk defa Sivas'a Gani Baba'ya geldim. Biz bir kooperatifteyiz yarın kura çekilecek iyi bir yer düşün Gani Baba yardımımız ol günahlarımızı affet. Doğru yoldan çıkarma. Babama iyi bir iş ver. Şeytana inandırma şeytanın pis işlerine bulaştırma(08-05-2000)”

23. Merak/Tanuma İsteği

“Bilmiyorum aslında kimsiniz diye. Ama bu insanlar eğer size umut bağladıysa eminim ki yüzünde ve yüreğinde umudu ve yarınların ışığını taşıyanlara siz de, umut yol gösterici oldunuz diye düşünüyorum. İncam yok ama Pir Sultan Şeyh Bedreddin'in de senin soyundan geldiğine inanmak isterim. Onlar gibi direngen ve insanların öncüsü olduğuna inanıyorum.”

24. İş, Meslekle İlgili Dilekler

“Gani Baba, benim ve ailemin dualarını kabul etmen umuduyla. Baba ve aileme sağlık ver. Ne olur derslerimde başarılı olayım. Buraya üçüncü uğrayışım bir kere daha yazı yazmıştım. İnşallah beni doktor edersin.(12-08-2004)”

“Gani Baba, sevgili Gani Baba, sana bugün yani 29.1.2001 tarihinde başvurduğum yerinde diz çöküp dualar ettim inşallah beni polis yaparsın ve bende çok mutlu olurum. Dileğimi kabul edersen çok sevinirim. Saygılarımla...”

“Pirimiz Gani Baba Allah bize sizleri ziyaret etmeyi nasip etti. Yüce Rab-bim sizlerin yüzü suyu hürmetine bizlere her şeyin en hayırlısını versin. Gani

Baba ailelerimizi birbirine bağışla. Başta sağlık dilerim Yüce Yaradandan sonra da hayırlı bir kısmet ve iş nasip edin ruhun şad olsun.”

“Hayatım boyunca mutlu ve huzurlu yaşayayım. ÖSS sınavını kazanıp doktor olayım. Bütün tanıdıklarım mutlu ve huzurlu yaşasın kurban olduğum Gani Baba.”

“Gani Baba, benim ve ailemin dualarını kabul etmen umuduyla. Baba ve aileme sağlık ver. Ne olur derslerimde başarılı olayım. Buraya üçüncü uğrayışım bir kere daha yazı yazmıştım. İnşallah beni doktor edersin.(12-08-2004)”

“Yüce Gani Baba, sen bizi doğru yoldan şaşırma. Polis olayım. Ömür boyu; sağlık ver. Burcuya ve herkese mutlu ömür ver. Anne baba ve aileme mutlu ömür ver. Yüce Gani Baba Allah’tan sonra Gani Baba sensin bizi doğru yoldan sakın ama sakın ayırma.(05-09-2001)”

“Yüce Gani Baba, üniversitede okuyorum. İnşallah iyi bir mesleğe kavuşurum. Sizin ulu hürmetinizle yetiş ya Gani Baba senden medet. İnşallah gönlümdeki mesleğe kavuşurum. Aileme huzurlu bir hayat sürerim, inşallah sonradan yine geleceğim.”

“Yüce sevgili Gani Baba, bu köydeki son günlerimiz senden en büyük dileğim doktor olmak ve sınıflarımı takdir ile geçmek.(09-05-2001)”

“Değerli Garip Musa Baba senin yanına çoğu kez geldim ziyaret ettim. Ama her zaman elim boş geldim senden özür dilerim. İnşallah bir işe girer ve elim boş gelmem. Cenabı Allah’tan tek dileğim budur. Seni saygıyla selamlarım.”

“Gani Baba, Ben D..., tiyatro konusunda yetenekliyim. İlerde ya tiyatrocun ya da senarist olmak istiyorum. Hiç biri olmazsa yönetmen olmak istiyorum. Lütfen dualarımı kabul et. Ayrıca anneme ve diğer tüm aile üyelerine sağlık ve huzur nasip eyle. Tüm özel dileklerle kabul et.”

25. *Toplumsal/Ahlaki Yozlaşmadan Şikayette Bulunma*

“Hey yüce Yarabbi bu globalleşen ve kapitalistleşen dünya da birbirlerinin kuyusunu kazmaya çalışan kişileri cezalandır. Aynı zamanda saf, iyi niyetli, gariban insanları koru çünkü gidişimiz hiç iyi değil.(25-08-2005)”

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşiğine yüz sürdük. Dua ve dileklerimizi kabul ve makbul eyle yarabbi, haksızlara aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş gönderme ya Gani baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri ıslah eyle ya Gani Baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba”

26. *Türbeden Haberdar Olmakla Kendini Şanslı Görme*

“Sevgili Gani Baba, Bu naçizane kulların hak kapısı sendedir deyip, eşiğine yüz sürdük. Dua ve dileklerimizi kabul ve makbul eyle yarabbi, haksızlara

aman verme ya Gani Baba biz sana boş geldik ellerimizi açtık sen bizi boş gönderme ya Gani Baba, şu yaşadığımız günlerde toplumun edep ve hayâsı kalmadı. Ocağına gelenleri ıslah eyle ya Gani baba. Biz sana geldik özümüzü verdik gelemeyenlere de nasip eyle ya Gani Baba.”

“Ulu Gani Baba, Nur içinde yatasın. Senin gibi ermiş babayı ziyaret için çok şanslıyım herhalde, sen büyüksün senden bir şey istiyorum. Şu ellerimi geçirmeni ve her zaman sevdiğilerimin yanımda olmasını istiyorum. Nur içinde yatasın.”

“Erkanı yolumuzun önderi, ermiş kişi ve eri, erlerini ziyarete geldik. Hünkarımızın kimseyi yolsuz, başsız eylemeye. Yolunu seçenlere ve pirini bilenlere ne mutlu. Bizi bu kültürle bu güne kadar getirenlerin pirimiz Gani Baba ve evlatlarına saygılarımı sunarım. Tekkeye hizmet eden ve buna sebep olanların Hacı Bektaşî Veli ve babaları, pirleri yoldaşı olsun. Tüm bu yolda olanlara ve insanlık sevgisi taşıyanlara selam olsun.(29-08-1999)”

27. Şükran Hislerini İfade Etme

“Ulusun âlimsin, bulunmaz eşin cihana gelmez, senin emsalin toprağı ekin kunduru eyledin şu başsız millete bir kelam ya Gani Baba.(08-06-2008) ”

“Sevgili Gani Baba, biz iki kişiyiz. B... ve D... Bu güzel günü sana borçluyuz. Sen içimizde sürekli yaşayacaksınız. Üniversite sınavlarımızı sana olan dualarımızla kazandık. İnşallah seneye geldiğimizde hayırlı işlerle geliriz Ya Gani Baba, inşallah bütün aile sağlıklı, mutlu, huzurlu olur. Huzur içinde yat Gani Baba.(02-09-2001)”

“Erkanı yolumuzun önderi, ermiş kişi ve eri, erlerini ziyarete geldik. Hünkarımızın kimseyi yolsuz, başsız eylemeye. Yolunu seçenlere ve pirini bilenlere ne mutlu. Bizi bu kültürle bu güne kadar getirenlerin pirimiz Gani Baba ve evlatlarına saygılarımı sunarım. Tekkeye hizmet eden ve buna sebep olanların Hacı Bektaşî Veli ve babaları, pirleri yoldaşı olsun. Tüm bu yolda olanlara ve insanlık sevgisi taşıyanlara selam olsun.(29-08-1999)”

28. Uzun Ömür İsteme

“Kurban olduğum Gani Baba bana yardım et üniversiteyi kazanayım. Annemin, dedemin yüzünü kara çıkarmayayım, derslerimi vereyim. Üniversitenin tıp bölümünü kazanayım. Kardeşimde lgs'yi kazansın. Dayım hayırlısıyla evlensin, dedeme, cemile anneme uzun ömür ver. Annem her zaman yanımda olsun. öss'yi hayırlısıyla kazanayım. Her zaman beraber olalım. Herkese yardım et.(7.25.2005)”

“Sevgili Gani Baba, Buraya bir kez daha geldim. Sana niyaz etmeye geldim. Gani Baba sen beni ve kardeşimi okut. Cahil yapma. Aileme sağlık ver. Uzun ömür ver. Bizi huzurlu yaşat. Gani Baba biz sana niyaz ederek, dilek dileriz. Seni dedemiz sayarız. Seni çok sever ve sayarız.”

“Ya Büyük Gani Baba, bana ve benim sevdiğim, saydığım insanlara uzun ömür, sağlık ve mutluluk ver. Hayatımda sağlıklı ve mutlu olmak senden dilediğim tek şey. Allah olamayanlara da versin. Âmin.”

“Pirimiz Gani Baba, niyet ettik geldik yanına yavrularımıza uzun ömür veresin. Bol kazançlar, hayırlı kaderler veresin. Eşime sağlıklı bol kazanç veresin. Benim sağlığımı versin kuzularımdan kardeşlerimden ayırmasın.”

“Kısmet etti Almanya’dan kalktım geldim, ne dileğim varsa veririsin inşallah çocuklarıma uzun ömürler veresin, kaderlerini güzel yazasın hepimize sağlıklı uzun ömürler veresin.”

“Biz İstanbul’dan geliyoruz. Annem, kardeşim ve yengem ve amcamın çocuklarıyla seni ziyarete geldik sen dualarımızı kabul eyle. Sen bize sağlık ve ömür boyu mutluluk eyle. Babamın ömrünü uzun eyle. Ona işinde başarı ver. Beni dostlarımdan ayırmayasın. Dostlarım; N..., D..., İ..., O..., H...’den ayırma. Onlara başarı ver. Hepimize şifa eyle. Teyzem ve anneanneme sağlık ve mutluluk ver. Teyzeme ve anneanneme şifa eyle. Gani Baba herkese mutluluk ver.(14-08-2001)”

29. *Korkuyu Yenme*

“Gani Baba, benim gelme sebebim çok korkuyorum ama her şeyden bu korkumu yenmek için size geldim şu korkumu kaybedin lütfen. (06-07-2005)”

30. *Açık ve Gizli Adak Adama*

“Hay kurban olduğum zat; elimi, gözümü veresin çocuklarımla hayırlısını veresin. Beni zengin edersen iki koçla yanına geleceğim.(1.9.2002)”

“Gani Baba. Sevgili yüce Gani Baba, bugün mezarına nur yağdırmak için çok uğraştık. Sende rahmetini üzerimizden eksik etme. Anama, babama, gardaşıma akıl, fikir, sağlık ver. Eğer bir gün olurda büyük adam olursam niyet ediyorum ki... Eğer adağımı unutursam hatırlat.”

“Gani Baba, çok sevgili yüce Gani Baba, gani baba bugün sana ziyarete geldik. Eğer bir gün büyürsem sana söz veriyorum ki kurban getireceğim. Ben büyüyünce doktor olmak istiyorum. Eğer bu dileğim yerine gelirse çok sevineceğim. İnşallah okulumu bitirip ve takdirle geçmemi diliyorum. Yine buraya dileğim olursa seni sık sık ziyaret ederim.”

“Sevgili Gani Baba, ben çok uzaklardan geldim benim çocuğum astım hastası hiç geçmeyen bir hastalık tek dileğim çocuğumun astımı geçmesi eğer geçerse Allah’tan tek dileğim senin üstüne çifte kurbanla geleceğim. üç çocuk annesiyim hepsinin sağlığını diliyorum. Bir daha gelmek inşallah nasip olur çocuklarımla okusun ve sağlıkları yerinde olsun eşime sevgilerimle Allah’tan rahmet (20-08-2006)”

“Gani Baba, elim kolum boş geldim sana dualarımızı kabul eyle. Ömrüm olur yolum buraya tekrar düşerse az veya çok iyi veya kötü ne olursa boynu-

mun borcu olsun sana. Nur içinde yat. Senin ve evliyaların sayesinde hayatımızı iyi ve huzurlu yaşıyoruz. Teşekkürler size Allah'ın şefaati sizinle olsun.”

“Gani Baba, çok sevgili yüce Gani Baba, Gani Baba bugün sana ziyarete geldik. Eğer bir gün büyürsem sana söz veriyorum ki kurban getireceğim. Ben büyüyünce doktor olmak istiyorum. Eğer bu dileğim yerine gelirse çok sevineceğim. İnşallah okulumu bitirip ve takdirle geçmemi diliyorum. Yine buraya dileğim olursa seni sık sık ziyaret ederim.”

31. Kendini Tanıtma/Hatırlatma

“Arguvan'ın ... köyünden geldim. Tüm istediklerimi ver ya Gani Baba kurban olayım sana.(9.12.2002)”

“Bu köyde doğup büyüyen annem B... K...nun 11.ölüm yılında ve ayında sana geldik ulu önder gani Baba, annem ... ve anneannem ...ya malum eyle onları haberdar et nurunu esirgeme. Tüm aileme mutluluk ve sağlık ihsan eyle aracı ol. Allah'ın sevgili kulu huzurunda saygıyla eğiliyoruz...”

“ ... köyü selam sana Gani Baba, Allah Muhammet ya Ali ya Ali...”

“Gani Babam ben Kırklarelili K..., köyünüzü ziyarete geldim. S... ayalle ri İ... dedenin tanıdığımı (misafiriyim) Allahım, senin yüzüsuynün hürmetine herkese barış ve mutluluk versin” (02-08-2007)”

“Gani Baba, benim ve ailemin dualarını kabul etmen umuduyla. Baba ve aileme sağlık ver. Ne olur derslerimde başarılı olayım. Buraya üçüncü uğrayışım bir kere daha yazı yazmıştım. İnşallah beni doktor edersin.(12-08-2004)”

“Gani Baba cediti Sultan Garip Musa evlatlarından A... Ö...”in torunu D... Ö... tarafından yazılmıştır. Saygı ve hürmetlerimle.”

“ Ya Gani Baba, Arguvan ... köyünden K... K... tekrar gelmemizi nasip eyle.”

Değerlendirme ve Sonuç

Türbe ziyareti ve bu ziyaretten beklentilere ilişkin elde ettiğimiz bulgular, bizlere öncelikle türbe ziyaretinin gelişigüzel bir davranış olmayıp, büyük bir kutsallık ve beklenti içerisinde gerçekleştiğini göstermektedir. Gani Baba örneğinde olduğu gibi, mezarı türbede olan kişinin hala ruhunun yaşadığı, insanlara yardımcı olabildiği, Tanrıyla yakın ilişkisi olduğu ve dileklerin Tanrıya iletilmesinde aracı hatta bazen Tanrı adına güç kullanarak problemleri çözebilme yeterli olduklarına dair inançların güçlü bir şekilde var olduğu anlaşılmaktadır. Halka ait bu popüler dindarlık yaşantısının, geniş kitleler tarafından ilgi gördüğü de ortadadır. Bu çerçevede belirlediğimiz örneklem bağlamında gözlem, mülakat ve doküman incelmesi yöntemlerinin her birini kullanarak elde ettiğimiz bulgular ışığında tespit ettiğimiz bazı hususları ve değerlendirmeleri aktarmak istiyoruz.

Türbedar Salih Şahin ve eşi başta olmak üzere köy sakinlerinden ve ziyaretçilerden yakınlık ve sıcak ilgi görülmüştür. Onların bu davranışlarında genel anlamda Anadolu insanının misafirperverliği etkili olduğu kadar, Gani Baba'nın bir rehber, bir yol gösterici olarak görülmesi de önemli etkenlerden biri olarak tespit edilmiştir. Ancak bu noktada dikkatimizi çeken önemli bir durum, Gani Baba'nın yaşadığı dönemde türbesinin bulunduğu köye bir cami yaptırmış olmasına karşın bugün onun yolunu takip edenlerin caminin yıkılmış olmasına önemsememeleri olarak gözükmektedir. Genel anlamda Gani Baba ve onun hatıralarına bağlılık gözükmesine ve hatta onlarda kutsallık görülmesine karşın cami konusundaki tek ilginin "cami berati" nin türbenin iç duvarında asılı olarak durması olduğu dikkat çekici bir durum olarak görülmektedir.

Ziyaretçilerin bir kısmının türbenin iç kapı girişindeki şamdanlarda, çıkışta dileği kabul olsun diye mum yakmaları, kökeni Finikelilere dayandırılan²⁷ bir davranış olup, bu adetin Türklere Hıristiyanlıktan geçtiği belirtilmektedir.²⁸ Bu yönüyle özünde İslam'a değil, başka inançlara dayanan bir ritüeldir.²⁹ Bu davranışın bizdeki tarihsel kökenleri ve nedenlerine ilişkin olarak Ünal (1984), bu adetin elektriğin olmadığı dönemlerde mezar-daki şahsa Fatiha okunması beklentisiyle bir hatırlatma olarak yakıldığını söylemektedir.³⁰ Görüldüğü gibi, pek çok türbede sıkça rastladığımız söz konusu mum yakma davranışı, alışkanlık belleği ile ilgili olup, kolektif sosyal bir davranışa dönüşmüş durumdadır.

Gani Baba türbesi, bir Bektaşî Babasına ait olması hasebiyle alevi Müslümanlardan daha fazla ilgi görse de, Sünni ziyaretçileri ve sevenleri de olduğu gözlenmiştir. Nitekim türbenin iç bölmelerinden birinde yer alan küçük bir odanın, daha ziyade sünni ziyaretçilerden namaz kılmak isteyenlere tahsis edilmesi amacıyla düzenlenmesinin planlanması bunu göstermektedir. Bu durum türbeye gelen ziyaretçilerin çeşitliliğini göstermesi yanında, türbeye hizmet edenlerin hoşgörülerini de bizlere göstermektedir. Bu bağlamda, en azından bizim araştırmamız çerçevesinde, türbelere ve oralarda yattığına inanılan ve kutsal kabul edilen kişiliklere dönük inanç ve uygulamaların mezhepsel farklılıklar noktasında bir ayırım içermediği söylenebilir. Nitekim daha önceleri sözünü ettiğimiz gibi benzer inanç ve davranışlar, çok farklı inanç ve davranışlarda da görülebilen "popüler dindarlık" kategorisinde değerlendirilebilen uygulamalardır.

Türbede yapılan çeşitli ritüeller gözlenmiş ve görüşmelerimizde elde ettiğimiz bulgularla desteklenmiştir. Bu ritüellerden öne çıkan genel davranış formu, türbenin dört tarafını büyük bir tazimle yerden kalkmayarak dolaşım öpmek ve akabinde büyük bir tespihi başa geçirerek türbeden dilekte bulunmaktır. Bu davranışların görerek öğrenme ve alışkanlık oluşması sonu-

27 Şemsettin Günaltay, *Hurafeler ve İslam Gerçeği*, sadeleştiren: Ahmet Gökbel, İstanbul, 1997, s. 294.

28 Abdulkadir İnan, *Hurafeler ve Menşeleri*, Ankara, 1962, s. 43.

29 Fatma Yılmaz, *Din Eğitimi Işığında Kadınlar Arasında Yaşayan Hurafeler*, İstanbul, 2008, s.64.

30 Harun Ünal, *Bid'at*, İstanbul, 1984, s. 182.

cu gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu davranışların, özünde farklı inanış ve kültürlerden eklektik bir şekilde alınmış olup zamanla bütüncül bir forma dönüştüğü tahmin edilmektedir. Nitekim ziyaretçiler kolektif ve belli bir alışkanlık belleği sonucunda benzer davranışları göstermektedirler. Yani söz konusu ritüeller bir bilinç durumundan ziyade bir toplumsal alışkanlık durumundan kaynaklanmaktadır. Bu tür duygusal ve davranışsal alışkanlıkların kazanılması, aynı tür davranışları alışkanlık edinmiş kimselerle birlikte yaşayarak söz konusu olabilmektedir.³¹ Benzer davranışlara başka türbelerde de rastlanılmış olması bu yaklaşımımızı desteklemektedir.³²

Türbedeki medfün şahsın pek çok popüler dindarlık inanç ve uygulamaların merkezinde yer almasının, daha çok ona atfedilen mitolojik kişiliği ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim makalemizde yer verdiğimiz çeşitli olağanüstü olaylarla mitleştirilen Gani Baba'ya mitsel bir model işlevi yüklenmiştir. Bu tarz inançları besleyen nedenler arasında, halk kitlelerinin duygusallığa eğilimli olmalarının etkili olduğu kanaatindeyiz. Çünkü nihayetinde türbe ziyareti ve oradan bir şeyler ummak, temelde insanda aklın değil, duyguların etkisiyle olmaktadır. Nitekim kimi taşlara, sulara vb. eşyalara yüklenen kutsallıklar da, yine halkın alken değil, duygusal olarak böylesi inançlara yönelmelerini desteklemekte, ayrıca bu tarz inanç ve uygulamalar sayesinde, özellikle kendi dünyevi beklenti ve faydalarını karşılamaya yardımcı olduğuna inanılmaktadır. Bu konuda bırakın akla dayandırmayı, bazen akılla çelişebilen örnekler bile görülebilmektedir. Örneğin Sivas'ta halk arasında Güdük Minare diye bilinen kümbetin halk arasındaki diğer adı "Dabaz Tekkesi"dir. Dabaz (ürtiker) kaşıntı hastalığına verilen bir isimdir. Kümbete bu ismin verilmesinin nedeni ise, türbede mezarı olan Eratna Devleti sultanı Alaattin Eratna'nın genç yaşta ölen oğlu Şeyh Hasan'ın tam evlenmek üzereyken kaşıntı hastalığına yakalanıp ölmesidir. Yani türbedeki kişi, kaşıntı hastalığıyla ilgili bir kimsedir. Ama türbeye ziyarete gelenler, oranın kaşıntı hastalığına iyi geldiğini düşünmektedirler. Kaşıntısı olan çocuklarını türbeye getirerek, yaptıkları çeşitli ritüel ve dualarla oradan şifa bulacağına inanmaktadırlar.³³ Aradaki çelişkiyi akıllarına bile getirmeyen ziyaretçiler, kendisi kendi hastalığına çare olamadığı için hayata veda eden bir kimseden medet beklemektedirler. Burada görüldüğü gibi öne çıkan şey, daha çok kutsallaştırılan ölmüş kişinin sihirsellik yönüdür. Öyle ki bazen bu kişi dine aykırı yaşamış biri olsa bile onun insanüstü özellikleri olduğu inancı insanları ondan dilekte bulunmaya götürebilmektedir.³⁴ İnanç açısından bakıldığında daha çok inanılan ve yönelimde bulunulan nesneden çok, inanmanın kendisi öne çıkmaktadır. Akıldışı ve inanılan dinin onaylamadığı bir formda da olsa bu tarz yönelimler, genellikle, insanın çeşitli sorunlar karşısındaki çaresizli-

31 Arslan, *Popüler Dindarlık*, s. 113.

32 Örnek olarak bkz. Rukiye İçli, *Sosyolojik Açından Ziyaret Fenomeni (Erzurum Abdurrahman Gazi Türbesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, A.Ü. S.B.E., Erzurum, 2007, s. 21.

33 İbrahim Yasak, *Sivas Yatırları ve Abdulvehhab Gazi Hazretleri*, İstanbul, 2004, ss.83-85.

34 Bkz. Köse ve Ayten, *Türbeler Popüler Dindarlığın Durakları*, ss. 44-45.

ği, elemden kurtularak huzurlu yaşama isteği, akıl doğrudan bunlara imkan tanıyamayacağı için duygusal rahatlama yönelimi ile bir yönelim ve bağlılık nesnesine olan ihtiyacı³⁵nı somut nesnelere giderme isteği gibi pek çok faktörden söz edilebilir.

Türbe ziyaretlerinin dünyevi beklenti ve faydaları karşılama amacı taşıması, olgunun pragmatik yönüne dikkatimizi çekmektedir. İnsanların ziyaret davranışlarında dünyevi istek ve beklentileri çok önemli bir motivasyon olarak dikkat çekmektedir. Nitekim incelenen dilek cümleleri çoğunlukla bu doğrultudadır. Bu noktada hastalıklar, huzursuzluk, ekonomik problemler vb. karşısında çaresizlik hisseden insanların, bir umut kaynağı görerek türbeye başvurmalarının temel mantalitesi ve duygusal arka planı anlaşılabilir gözükmektedir. Olay psikolojik açıdan, inanmak ve hatta çoğu kez inanmak istemekle açıklanabilir. Öyle ki, dilekler gerçekleşmese bile, bu inanma isteği beraberinde bir umudu taşıdığından dolayı devam edebilmektedir.

Türbe ziyaretinde bulunup hatta bunu başkalarıyla paylaşmak, kanaatimizce bir tür türbede mezarı olan ve halkın yücelterek itibar ettiği efsanevi kişilikle özdeşim kurma, özdeşleşme yönelimiyle de ilgili gözükmektedir. Çünkü bu yolla bireyin kendi bireysel değerlilik ve beğenilme duygusunu güçlendirdiğini düşünmekteyiz. Kendini çok da değerli ve yeterli görmeyen kimi insanlar için bu tarz özdeşim kurmalar birer telafi aracı olarak işlev görürler. Ziyaretçinin türbeyle, orada mezarı olan kişiyle yakınlaşma, onu hoşnut edeceğine inanılan davranışlarda bulunma, ona yakın olma, ondan yardım görme inancı ve beklentisi, aynı zamanda muhatabın değerine işaret kabul edilir. Hem bireysel, hem de sosyal algılar bu şekilde olabilmektedir.

Sosyalleşme ve sosyal ihtiyaçları giderme bağlamında da türbelerin özellikle bayanlar için önemli bir işlev gördüğünden söz edilebilir.³⁶ Özellikle belirli günlerde türbelerin insanları bir araya getirmesi, onların güçlü manevi duygularla birbirleriyle dayanışmalarını sağlaması gibi önemli bir sosyal işlevi de gördüğü anlaşılmaktadır. Nitekim bu anlamda Köse ve Ayten (2010), türbeleri “kadınların camisi” olarak yorumlamışlardır.³⁷Çünkü dini duygularını güçlü olan erkekler için bu işlevi camiler görmekte iken, kadınlar böyle bir imkan ve ortama sahip değillerdir.

Araştırmamızda döküman incelemesi yoluyla elde ettiğimiz önemli verilerden biri de, ziyaretçi defterlerine yazılan yazılardır. Bir tür Gani Baba'ya iletilen duygu ve düşünceler, daha çok da ondan beklentilerle ilgili olan bu yazılar, türbeden çoğunluğu kişisel olan beklentilere ışık tutmaktadır. Bulgular bölümünde yer verdiğimiz bu yazılarda genel tema dileklerdir. Bunun yanında şükür-teşekkür, sevgi-övgü, hürmet-bağlılık, merak-tanıma isteği,

35 Fromm, *The Sane Society*, London, 1963, s.65.

36 Geniş bilgi için bkz. Yılmaz, *Din Eğitimi Işığında Kadınlar Arasında Yaşayan Hurafeler*, ss.184-186.

37 Geniş bilgi için bkz. Köse ve Ayten, *Türbeler Popüler Dindarlığın Durakları*.

tesadüfi uğradığını iletme, rüya paylaşımı, bilgi paylaşımı, adak sözü verme, türbeyi sığınak olarak görme, türbede mezarı olan kişiye Tanrısal güçler atfetme, dua talebi, önceki yazılmış olanlara mesaj iletme, başkalarının mesaj ve dileklerini paylaşma, kendini tanıtmaya/hatırlatma temaları dikkat çekmektedir.

Defterlere yazılan yazılarda en çok dilekler yer almaktadır. Dilekler arasında kimi özel/şifreli yahut kapalı olanlarına rastlanılmıştır. Ama genellikle toplumsal birlik, uzun ömür, mutluluk ve başarı, aile huzuru, birilerinin aleyhine talepte bulunma, kutsallığına inanılan kişiliğin ölen yakınlarıyla görüşmesini talep etme, iş ve fiziksel sağlık isteme, Allah'a aracı olmasını talep etme gibi temalarda yoğunlaşmaktadır.

Ziyaretçi defterlerindeki yazılarda öne çıkan önemli bir husus da, türbede yatan şahsın ölmeyip ruhunun yaşadığı, elinde olağanüstü güçleri olduğu ve Tanrıya yakın olup ona aracı olabildiği inancıdır. Yazılanların hemen hemen tamamına yakınında bu nokta öne çıkmaktadır. Konu oldukça gizemli gözükmektedir. İnsanın görünmeyen, gizemli konulara ilgisi, aynı zamanda içinde bir korku ve umudu da barındırıyor olabilir. Bu korku ve umudun oluşması ve şekillenmesinde türbedeki kişi ile ilgili insanüstü özelliklerin ilişkin duyumlardır. İşte bu süreç, pek çok kimseyi oralardan dilekte bulunmaya güdülemekte ve bu konudaki motivasyonu güçlendirmektedir.

Dilekte bulunmadan önceki yapılması zorunlu gibi algılanan ritüeller de, önemli sosyopsikolojik yaşantılardır. İnsan gerçekten bir kimseden bir dilekte bulunmak için, dileği reddedilmesin diye karşısındaki hoşlanacağını düşündüğü söz ve davranışlarda bulunur. Ona hediyeler ikram ederek saygıda kusur etmeme eğilimi içinde olur. Türbe ziyaretçileri de benzer güdülenimler içinde daha önceden belirlenmiş şablon davranışları yapmayı dileklerinin kabulünü güçlendirecek hususlar olarak algılamaktadırlar. Dileklerinin kabul edildiğine inanıldığında gerçekleştirilen çoğunlukla kurban kesme vb. davranışlar da, bir tür şükran hissinin bir ifadesi olarak gerçekleştirilmektedir. Çünkü popüler dindarlığın bir şekli olan bu tür bir inanca göre türbede yatan şahıs Allah'a aracı olarak, dileklerin kabulüne vesile olmaktadır.

Konuya dini açıdan bakıldığında, İslam dininin temel kaynaklarının böyle bir vesile yahut aracı inancını doğru bulmadığı görülmektedir. Kur'an-ı Kerim'de geçen Allah'a ulaşmak için vesile aramak gerektiği mealindeki ayet³⁸, önemli Kur'an müfessirlerinin çoğunluğunca söz konusu anlamda değerlendirilmemektedir. Nitekim vesile sözlükte bir arzu ile bir şeye ulaşmak anlamına gelir. Allah'a yaklaşmak için vesile aramak ise "ilim, ibadet ve dinin güzel ahlakını yerine getirmekle Allah'ın yolunu tutmak" anlamına gelir.³⁹ Vesile kelimesinin ifade ettiği anlamlar hakkında iki görüş vardır. Bunlardan birincisi ibadet anlamında kullanılmasıdır. İbn Abbâs, Atâ, Mücâhid ve Ferrâ'ya göre

38 Mâide Süresi, 5/35.

39 Râğib el-İsfehânî, *Müfredât*, Dimaşk*Beyrut 1996, s. 871.

ayetteki vesile, kurbet/ibadet anlamına gelir. Bu konuda Katâde, aayette geçen vesile kelimesinin 'Allah'ı razı edecek işlerle O'na yaklaşın/kulluk edin' anlamına geldiğini söylemiştir. İbn Zeyd'e göre aayetteki vesile sevgi anlamına gelir. Buna göre ayetin anlamı şu şekilde olur: "Allah'ın sevgisini kazanmaya çalışın."⁴⁰ Taberî'ye göre aayette geçen vesile kelimesi, faile vezinde olup yaklaşmak anlamına gelir. Taberî bu yorumu, Ebû Vâil, Atâ, Süddî, Katâde, Mücâhid ve İbn Kesîr'e dayandırmıştır. Ayrıca Katâde'nin ayet hakkında şöyle söylediğini nakletmiştir: Allah'a, O'nu razı edecek itaat ve amel ile yaklaşın!"⁴¹ İbn Kesîr vesilenin ibadet ve itaat ile Allah'a yakınlaşmak olduğu konusunda müfessirler arasında bir ihtilafın olmadığını beyan etmiştir.⁴²

İbn Abbâs'a göre ise, vesile yüce makam demektir. Bu durumda ayetin anlamı şu şekilde olur: "Makamlara ulaşmak için sâlih amellerle Allah'a yaklaşmanın yolunu arayın!", diğer bir deyişle "ihtiyaçlarınızı ondan isteyin."⁴³

Söz konusu ritüel ve beklentilerde, dini alandan oldukça farklı ve görülmesi gereken bireysel ve toplumsal süreçlerle ilgili bazı yönler göze çarpmaktadır. Bunların başında daha önce temas ettiğimiz bir bağlanma ve yönelim nesnesine duyulan ihtiyaç oldukça belirgin bir biçimde görülmektedir. İnsanlar, yaşadıkları hayatın çeşitli risk ve sorunları karşısında çaresiz kalmakta ve kuvvetli bir güdüyle bu tarz inançlara yönelmektedirler. Böylece kutsalla ilişkiyi hissederek daha fazla bir güven elde etmektedirler.⁴⁴ Bilgi ve bilinç düzeyinde çözüm bulamadıkları çaresizlikleri karşısında, yaşadıkları sorunların üstesinden gelebilme ve umutlu olmayı, bu tür inanç ve davranışlar aracılığıyla gerçekleştirmeye yönelebilmektedirler.

Sonuç olarak türbe ziyaretlerinin dini açıdan doğru olup olmaması bizim alanımızın dışında bir konu olmakla birlikte, pek çok şehirde müftülüklerin sayısız uyarılarına karşın türbelere dönük inanç ve davranışlarda azalma olmadığı görülmektedir. O halde popüler dindarlık denilen olgunun sosyopsikolojik açıdan, din psikolojisi ve din sosyolojisi gibi alanlar açısından daha geniş çalışmalarla incelenmesine ihtiyaç vardır. İnsanların türbeden beklentilerini anlayarak, bu beklentilerini daha sağlıklı yoldan ve doğru inançlarla gidermeye çalışmaları için ciddi din eğitimine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Dinin temel kaynaklarını öğrenme ve anlamaya dönük bu eğitimin, salt metin ezberleri gibi süreçlerden ziyade, metinleri anlama bağlamında bir bilincin oluşmasına katkı sağlayıcı olması gerektiği düşünülmektedir.

40 İbnu'l-Cevzî, *Zâdu'l-mesîr*, C. II, Beyrut 2002, C. II, s. 206.

41 Taberî, *Câmiu'l-beyân*, C. X, Beyrut 2000, s. 290-291; İbn Kesîr, *Tefsîru'l-Kur'ânî'l-azîm*, C. III, Medine 1999, s. 103; Suyûtî, *ed-Durru'l-mensûr*, C. V, Beyrut trs. s. 293; Şevkânî, *Fethu'l-Kadîr*, C. II, Mansura 1997, s. 56.

42 İbn Kesîr, *Tefsîru'l-Kur'ânî'l-azîm*, C. III, s. 103

43 İbn Abbâs, *Tenvîru'l-mikbâs*, Beyrut trs.s. 121.

44 İskender Oymak, "Gelîbolu Yöresinde Ziyaret Fenomenler", Dini Araştırmalar Dergisi, C.5, S. 14, Ankara, 2002, s. 132.

KAYNAKÇA

- Altan, Asiye, *Beykoz Yuşa Türbesi Bağlamında Türbe Ziyaretlerinin Psiko-Sosyal Yön- den İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), M.Ü.S.B..E., İstanbul, 2007.
- Arpaguş, Hatice K. *Osmanlı Halkının Geleneksel İslam Anlayışı*, İstanbul 2006
- Arslan, Mustafa, *Türk Popüler Dindarlığı*, İstanbul, 2004.
- , *Paranormalizm ve Din, Paranormal İncancın Sosyolojisi*, 2. Basım, Malatya, 2007.
- Connerton, Paul, *Toplumlar Nasıl Anımsar*, çev. A. Şenel, İstanbul, 1999.
- el-İşfehâni, Râğıb, *Müfredât*, Dımaşk, Beyrut, 1996
- Fromm, Erich, *The Sane Society*, London, 1963.
- Günaltay, Şemsettin, *Hurafeler ve İslam Gerçeği*, sad. Ahmet Gökbel, İstanbul, 1997.
- Günay, Ünver, "Türk Halk Dindarlığının Önemli Çekim Merkezleri Olarak Dini Ziyaret Yerleri", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.2. Kayseri, 2003.
- İbn Abbâs, *Tenvirü'l-mikbâs*, Beyrut, ts.
- İbnu'l-Cevzî, *Zâdu'l-mesîr*, C. II, Beyrut, 2002
- İbn Kesîr, *Tefsîru'l-Kur'âni'l-azîm*, C.III, Medine, 1999
- İçli, Rukiye, *Sosyolojik Açından Ziyaret Fenomeni (Abdurrahman Gazi Türbesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, A.Ü.S.B.E., Erzurum, 2007.
- İnan, Abdulkadir, *Hurafeler ve Menşeleri*, Ankara, 1962.
- Köse, Ali, Ayten, Ali, *Türbeler: Popüler Dindarlığın Durakları*, İstanbul, 2010.
- Köprülü, M. Fuat, , *Anadolu'da İslamiyet*, terc. Ragıp Hulusi, İstanbul, 1996.
- M. Doğan Karacoşkun, *Din Hizmetlerinde Psikolojik Formasyon Yeterliliğinin Önem ve İlahiyat Fakültelerindeki Psikoloji Eğitimi Üzerine Görüş ve Öneriler*, "Türkiye'de Yüksek Din Eğitimi ve Öğretiminin Sorunları ve Geleceği Sempozyumu", 16-17 Ekim Isparta, 2003, ss. 83-105.
- Ocak, A. Yaşar, *Kültür Kaynağı Olarak Menkibeler*, Ankara, 1992.
- Oymak, İskender "Gelibolu Yöresinde Ziyaret Fenomenler", *Dini Araştırmalar Dergisi*, C.5, S. 14, Ankara, 2002, s. 132.
- Özen, Kutlu, *Divriği Evliyalari*, Sivas, 1997.
- Polat, Kemal, *Katolik Hristiyanlıkta Azizlik ve Azizler*, Ankara, 2008.
- Suyûtî, *ed-Durru'l-mensûr*, C. V, Beyrut, ts.
- Şevkânî, *Fethu'l-Kadîr*, C. II, Mansura 1997.
- Taberî, *Câmiu'l-beyân*, C.X, Beyrut, 2000
- Ünal, Harun, *Bid'at*, İstanbul, 1984.
- Yapıcı, Asım *Ruh Sağlığı ve Din: Psiko-Sosyal Uyum ve Dindarlık*, Adana, 2007
- Yasak, İbrahim, *Sivas Yatırları ve Abdulvehhab Gazi Hazretleri*, İstanbul, 2004.
- Yıldırım, Ali, Şimşek, Hasan, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 3. Basım, Ankara, 2003.
- Yılmaz, Fatma, *Din Eğitimi Işığında Kadınlar Arasında Yaşayan Hurafeler*, İstanbul, 2008.
- www.turkoloji.cu.edu.tr, 29.05.2012.

KAYNAK KİŞİLER

- Salih Şahin, 70 yaşında, evli, ilkokul mezunu, çiftçi/türbedar.
- Gülizar Şahin, 65 yaşında, evli, okumamış, ev hanımı/ türbedar.